Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVII., št. 175

Ljubljana, petek 31. julija 1936

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 5. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praga číslo 78.180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Naša lesna industrija in ukinjenje sankcij

Dne 15. julija so bile, kakor znano, ukinjene sankcije nasproti Italiji in naši lesni izvozniki nestrpno pričakujejo, kako se bo sedaj razvila situacija glede izvoza v Italijo. Po najnovejših poročilih sodeč se trgovinski odnošaji z Italijo ne bodo še tako kmalu normalizirali. Upoštevati je treba, da bo tudi v bodoče Italija forsirala uvoz lesa iz nesankcijskih držav, predvsem iz Avstrije. K temu pride še dejstvo, da je Italija do skrajne možnosti povečala domačo lesno produkcijo zlasti na Južnem Tirolskem in na Goriškem. Vrhu tega se je potrošnja lesa v Italiji precej zmanjšala, saj je bila kmalu po pričetku vojne z Abesinijo izdana prepoved za izdajo gradbenih dovoljenj in je ta prepoved sedaj šele deloma ukinjena. Znano je tudi, da bo v bodoče uvoz blaga iz sankcijskih držav v Italijo mogoč le na podlagi posebnega dovoljenja vlade.

Potrjujejo se vesti, da smatra Italija trgovinske pogodbe z državami, ki so se udeležile sankcij, za razdrte. Italijanska vlada je predstavnikom angleške vlade to že oficielno sporočila s pripombo, da so zgubili veljavnost tudi plačilni sporazumi. Poslednje vesti iz Italije zatrjujejo, da bo italijanska vlada najprej na novo uredila plačilni promet z državami, ki niso izvajale sankcij, nato z državami, s katerimi so pred sankcijami že obstojali klirinški sporazumi, in na koncu z državami, s katerimi doslej Italija ni imela takih sporazumov. Kakor se zdi, bo vprašanje ureditve plačilnega prometa z Italijo kmalu rešeno, saj tako se glasijo najnovejše informacije. Kar se Jugoslavije tiče glede plačilnega prometa samega ne more biti večjih težkoč razen morda glede starega salda, ki znaša okrog 130 milijonov dinarjev, in glede onih terjatev, ki do 18. novembra lanskega leta, ko so se pričele sankcije, še niso bile vplačane v kliring. Te terjatve se cenijo na okrog 100 milijonov dinarjev. Naša Narodna banka se je nedavno obrnila na nacionalni fašistični institut za devizni promet v Rimu, preko katerega se vršijo klirinški obračuni, z vprašanjem, kako naj se uredijo terjatve, ki so nastale z vplačili po 18. novembru za račun jugoslovenskih izvoznikov v Italiji. Na ta dopis je Narodna banka dobila odgovor, da je to vprašanje v proučevanju in da bo v kratkem rešeno. Glede novih poslov pa je že danes jasno, da bo uveden 100% kliring in da bo odpadla določba starega plačilnega sporazuma, po katerem nam je Italija plačevala 20% v prostih devizah, saj je italijanska vlada proglasila kot vrhovno načelo bodočega trgovinskega prometa z vsemi državami, sankcijskimi in nesankcijskimi, da uvaja princip stoodstotne kompenzacije:

Takoj po uvedbi sankcij so se naša lesna podjetja prizadevala, da bi našla nova tržišča v drugih državah, zlasti prekomorskih. Tu pa so se pojavile velike težkoče. Izkazalo se je, da je slovenska produkcija mehkega lesa navezana pred vsem na italijanski trg in da zaradi visokih stroškov do morja, pa tudi zaradi razmeroma majhnih količin, ki jih ima posameznik na razpolago, ne more prodreti na druga prekomorska tržišča. Severni del Slovenije ima še nekaj možnosti za izvoz na Madžarsko, južni del pa trenutno ne najde za mehki les drugje odjemalcev, nego na domačem tržišču. Le bukovega lesa smo nekaj spravili na druga tržišča. Tudi ostali producenti mehkega lesa v državi se borijo z velikimi težkocami in le Šipad beleži uspehe, predvsem zaradi tega, ker lahko ponudi velike količine lepega enakovrstnega blaga in se tudi glede dimenzij, ki jih zahtevajo posamezna tržišča, lahko hitreje preorientira.

Generalni direktor Šipada bivši minister dr. Ulmanski je te dni podal zanimivo izjavo, iz katere sledi, da je preorientacija izvoza Šipadu že uspela. Šipad je že prej vzdrževal poslovne zveze z vsemi najvažnejšimi tržišči, čeprav nam je takrat italijanski trg najbolje konveniral. Po uvedbi sankcij je Šipadu uspelo znatno povečati svoj izvoz na prekomorska tržišča. Največji uspeh beleži v tem, da mu je uspelo prodreti na angleški trg, kamor se je izvoz letos podesetoril. Dočim smo prej v Anglijo izvažali do 2000 kubikov, bo sedaj izvoz znašal 20.000 kubikov. Tudi izvoz Šipada v Argentino se je potrojil. Precej blaga je Šipad prodal tudi v Severno Ameriko in na levantska in sredozemska tržišča.

Seveda cene na teh tržiščih, zlasti v Angliji niso baš povoljne. Tudi ni mogoče na angleški trg iti z malimi količinami. Generalni direktor dr. Ulmanski zaradi tega ponovno poudarja nujno potrebo organiziranja in dirigiranja lesnega gospodarstva v okviru močne in enotne organizacije, ki bi bila v stanju spustiti se v borbo z organiziranimi izvozniki lesa v drugih državah. Zlasti v zadnjih mesecih se je izkazalo, da na velika pomorska tržišča ne more prodreti posameznik z majhnimi količinami in da moramo v bodoče računati z uspehi le pri organizirani skupni ponudbi. Če tega ne bomo storili, bomo tudi pri lesu doživeli, da ga bodo kupovali pri nas inozemci in ga potem prodajali na drugih tržiščih, kjer je treba nastopiti z velikimi enotnimi količinami. Organiziran nastop pa je tudi potreben, da si zasiguramo kolikor toliko povoljne cene in da si na zunanjih tržiščih ne bomo med seboj konkurirali.

Za nas je posebno važna izjava generalnega direktorja dr. Ulmanskega glede notranjega tržišča. Dr. Ulmanski je mnenja, da bi bilo treba notranje tržišče rezervirati izključno malim producentom in da velika podjetja ne bi smela malim na domačem tržišču delati ovir. To bi bilo v korist tudi velikim podjetjem, ker potem mala podjetja ne bi na inozemskih tržiščih nastopala s ponudbami za vsako ceno, kakor se je to doslej dogajalo zlasti na italijanskem tržišču.

Seveda pa slovenski lesni produkciji še ni pomagano, če ji bodo dane večje možnosti za plasiranje blaga na domačem tržišču, kajti brez izvoza slovenska lesna industrija ne more živeti. Spričo nepobitnega dejstva, da so sankcije v največji meri in najhuje zadele prav slovensko lesno gospodarstvo, je docela upravičena zahteva, da se mora vsaj ona mala količina izvoza v Italijo, s katero lahko v bodoče še računamo, prepustiti v celoti slovenskim izvoznikom, ki jim je italijanski trg najbližji.

V vsakem primeru pa moramo apelirati na odločilne faktorje, da končno uvidijo potrebo po znižanju prevoznih tarif za naš les, ki danes tako hudo obremenjuje izvoz. Zavedati se moramo, da je v zadnjih letih cena mehkemu lesu padla pod polovico prejšnje cene, medtem ko so danes prevozni stroški za 15% višji nego pred leti v dobi ugodne konjunkture. Tarifni odbor, ki je ravnokar pričel zasedati v Zagrebu, bo gotovo priznal nujno potrebo po znižanju izvoznih tarif za les in zato upravičeno pričakujemo, da bo tudi prometno ministrstvo pokazalo za to vprašanje popolno razumevanje.

NEVARNOST MEDNARODNIH KONFLIKTOV ZARADI ŠPANIJE

Po londonskih vesteh so uporniki dobili na pomoč tuja letala — Ako bo kaka država podpirala špansko vlado, bosta tudi Italija in Nemčija podprli upornike

Pariz, 30. julija r. Državljanska vojna v Španiji se bo, kakor se zdi, razvila v dolgotrajno gverilsko vojno. Oba tabora sta trdno odločena nadaljevati borbo do skrajnosti. Duševno stanje uporniškega voditelja generala Franca osvetljuje intervju, ki ga je dal dopisniku londonskega »News Chronicla« in na podlagi katerega prihaja dopisnik do naslednjega zaključka:

General Franco je še vedno prepričan, da mu bo uspelo postati gospodar Španije. Če pa bi prišel do prepričanja, da se uporniški pokret ne bo posrečil, bo na vsak način poskušal izzvati hude mednarodne konflikte. V svoji izjavi je naglasil, da hoče za vsako ceno nadaljevati borbo. Trdi, da je Francija poslala madridski vladi 25 vojnih letal in 25.000 bomb. V odgovor na to so se uporniki obrnili na druge države in jih prosili za podporo. General Franco je priznal, da je v zadnjih dneh prispelo v Maroko veliko, vojaško opremljeno Junkersovo letalo, v teku prihodnjega tedna pa bo prispelo iz Nemčije še nadaljnjih 19 takih letal. Italija je poslala upornikom 12 velikih bombarderskih letal tipa Caproni. To naj bo prvi odgovor Franciji za njeno podporo madridski vladi.

Spričo takega stanja dobiva španska državljanska vojna vedno bolj mednarodni značaj. General Franco je naglasil, da je državljanska vojna v Španiji samo pričetek velike borbe med tiranijo in razdorom na eni ter redom in disciplino na drugi strani. Letala, ki so jih dobili uporniki bodo v prvi vrsti uporabili za prevoz maroških čet v Španijo.

Vznemirjenje v Parizu

Pariz, 30. julija w. Vesti, da je vodja španskih upornikov dobil večje število vojaških letal iz inozemstva, so izzvale v pariških krogih veliko vznemirjenje. Boje se, da bi lahko pod takimi okoliščinami prišlo do hudih mednarodnih komplikacij, tembolj, ker so v Parizu prepričani, da bodo uporniki v primeru, da dožive odločilen poraz, skušali vso zadevo speljati na mednarodno polje.

Stališče Italije

Pariz, 30. julija r. Rimski dopisnik »Journala« poroča, da se je italijanska vlada doslej držala v pogledu dogodkov v Španiji strogo nevtralno. Vendar pa dajejo merodajni rimski krogi razumeti, da bo to svoje stališče radikalno spremenila, če se bodo druge države vmešavale v španske notranje zadeve. Italija ne bo oklevala aktivno priskočiti na pomoč upornikom, če bodo druge države podpirale madridsko vlado. V Rimu so dokaj vznemirjeni ter ne izključujejo možnosti, da izzovejo španski dogodki zelo resne mednarodne komplikacije.

Nemška sodba

Berlin, 30. julija r. Nemški tisk se obširno bavi z razvojem dogodkov v Španiji. Vsi listi izkoriščajo to priliko za hude napade na Sovjetsko Rusijo, češ, da je državljanska vojna v Španiji delo Moskve in da je to zelo resen poskus boljševiziranja Evrope. Po mnenju »Deutsche Allgemeine Zeitung« dogodki v Španiji že sedaj popolnoma obvladajo položaj v Evropi. Angleški ministrski predsednik je samo zaradi španskih dogodkov odložil svoj dopust. Francoska vlada doslej še ni zavzela jasnega stališča ter se vedno bolj zgoščuje sum, da pošilja madridski vladi orožje in municijo. Odvisnost Francije od Moskve prihaja vedno bolj do izraza. Nemčija nikakor ne zahteva preveč, ako opozarja druge vlade v Evropi, naj vendar že enkrat odpro oči. Tudi v Angliji so začeli zadnje čase malo drugače gledati na boljševiško nevarnost, kar bo vsekakor koristno za narodni socializem in njegovo politiko.

Tudi v Londonu so v skrbeh

London, 30. julija AA. V angleških političnih in gospodarskih krogih so zaradi dogodkov v Španiji v hudih skrbeh. V Španiji je naloženega precej angleškega kapitala in sicer deloma pri zasebnikih, deloma v javnih podjetjih. Če bi zmagali levičarji, bi prišlo po mnenju londonskih poslovnih krogov do zaplembe mnogih zasebnih podjetij. Razburjenost londonskih poslovnih krogov je še povečala vest, da so v Barceloni zaplenili rezervne fonde nekih tujih bank.

Portugalski zunanji minister v Londonu

Pariz, 30. julija o. V Londonu se mudi portugalski zunanji minister in angleški politični krogi zatrjujejo, da je prišel na obisk k Edenu zaradi dogodkov v Španiji. Portugalski zunanji minister je baje Edena opozoril na nevarnost, da bi se Španija boljševizirala, in je zahteval pomoč za obrambo Portugalske, ki bi bila v primeru, da bi se Španija dejansko pretvorila v sovjetsko republiko, neposredno izpostavljena komunistični nevarnosti. Za enkrat še ni znano, kakšno stališče je napram portugalskim zahtevam zavzela angleška vlada.

Odklonjen poslanik uporniške vlade

Mexico, 30. julija. AA. Havas poroča: Ramon de Pupujada, svetnik španskega poslaništva, je dobil od generala Cabaleasa brzojavko, s katero se postavlja za veleposlanika španske uporniške vlade. Španski veleposlanik pa je o tem takoj obvestil mehiško zunanje ministrstvo in omenil, da de Pupujada ni več član španskega veleposlaništva in tudi ne španski državni uradnik. Ko je nato de Pupujada prišel v zunanjo ministrstvo, da bi sporočil, da je imenovan za veleposlanika uporniške vlade, ga zunanji minister ni hotel sprejeti.

V Franciji in Angliji zmaguje trgovski duh

London, 30. julija r. Reuterjev urad poroča, da vlada ne bo delala nobenih težav zasebnim tvrdkam, ki nameravajo izvažati orožje in municijo v Španijo. Doslej pa ni še nobena tvrdka prosila za izvozno dovoljenje. Ni pa nobenega razloga, da bi vlada take prošnje odklonila.

Pariz, 30. julija AA. V zvezi s poročili o dobavi letal španski vladi iz Francije objavlja današnji »Excelsior« članek, v katerem pravi, da francoska vlada ni nikoli nameravala ne prodati, ne dobaviti španski vladi orožja ali municije in da bo tako ravnala tudi v bodoče. Francoska vlada se iz razlogov človekoljubja in prijateljstva noče mešati v notranje razmere Španije. Vpoštevati je pa treba, da francoska vlada nima ne pravnih ne stvarnih sredstev, s katerimi bi mogla nastopiti proti naročilom in dobavam pri zasebnih tvrdkah, če se vrše po predpisih trgovinske pogodbe med Francijo in Španijo.

Nemški mornarji streljali na komuniste

London, 30. julija. o. V London so prispele prve vesti o mednarodnem incidentu v Bilbau. Tam se je imelo vkrcati na nemški ladji »Beluno« in »Basel« 85 nemških državljanov, ki so se zbrali v Bilbau iz vseh krajev Španije. Komunisti pa so nemške državljane napadli, čeprav so jih ščitili oddelki civilne garde. Zato so z obeh ladij nemudoma pozvali na pomoč nemško križarko »Deutschland«, ki je bila tam v bližini. S križarke so spustili motorne čolne, oboroženе s strojnicami Mornarji so začeli streljati na komuniste, ki so se nato umaknili, tako da so se nemški državljani lahko vkrcali na obe nemški ladji.

Ta vest je vzbudila v londonskih krogih silno vznemirjenje. Nastala je neposredna nevarnost, da se taki incidenti pripetijo tudi v drugih krajih in državljanom drugih držav. Vsekakor se je zaradi tega tudi nevarnost hudega mednarognega spora zelo povečala.

Medtem je tudi ameriški poslanik v Španiji brzojavil v Washington, da iz Madrida ni mogoče odposlati nobenega tujega državljana. Zunanji minister mu je izjavil, da madridska vlada še ne more garantirati proste poti tujim državljanom. Pa tudi uporniki zelo ogražajo interese in življenja tujih državljanov na ozemlju, na katerem sedaj gospodarijo.

Anglija koncentrira vojne ladje ob Gibraltarju

London, 30. julija. AA. DNB. Vrhovni poveljnik angleškega vojnega brodovja v Sredozemskem morju admiral sir Pound je odplul z Malte na križarki »Galatea« v zapadni del Sredozemskega morja, kjer se zaradi dogodkov v Španiji nahaja večji del tega brodovja.

Na bojiščih nič novega

Pariz, 30. julija. r. Po poročilih iz Madrida se razvija položaj v Španiji vedno bolj ugodno za vlado. Na vseh straneh so vladne čete napredovale ter zavzele razne strategično važne kraje. Po uradnem poročilu madridske vlade so sedaj vse luke ob Sredozemskem morju in ob Atlantskem oceanu v rokah vlade z edino izjemo Cadiza, ki pa je tudi že blokiran in se vsak čas pričakuje njegov padec. V gibraltarski ožini vladna mornarica onemogoča vsak dovoz maroških čet. Tudi uporniška letala le s težavo pridejo čez gibraltarsko ožino, ker so izpostavljena obstreljevanju obalnih baterij in vojnih ladij.

Sinoči so se udali uporniki v Oviedu.

Iz vse Španije prihajajo oddelki prostovoljcev, ki se stavljajo vladi na razpolago. V madridskih krogih računajo s tem, da bo vlada v kratkem dosegla odločilno zmago nad uporniki. Saragossa je popolnoma obkoljena. Izgube upornikov so zelo velike. V krajih, ki so jih zasedli uporniki, je zastalo vse gospodarsko življenje. Delavstvo povsod stavka in sabotira ukrepe uporniškega vodstva. Nasprotno pa zatrjuje vlada, da se v krajih, ki so v rokah vladnih čet, povsod zopet obnavlja normalnno življenje.

Španske delavske organizacije so izdale proglas, v katerem zavračajo zatrjevanja upornikov, da so levičarji idzvali sedanjo državljan. vojno. Nasprotno, delavstvu je bila borba vsiljena s strani fašističnih krogov, ki bi hoteli za vsako ceno vreči socialistični režim in preprečiti svoboščine, ki jih oni španskemu ljudstvu niso nikdar hoteli priznati.

Pričetek ofenzive na Saragosso

London, 30. julija. o. Po informacijah inozemskih novinarjev v Madridu so danes vladne čete pričele z novo ofenzivo proti Saragossi. Na fronto so bile odposlane vse razpoložljive sile. Ofenziva se je razvila v treh smereh. Prva kolona prodira pod vodstvom generala Barrasa iz Katalonije, druga skupina se bliža Saragossi od Caste, tretja kolona pa je pričela s svojimi operacijami pri Guadalajari. Vsa vojska šteje okrog 60.000 vojakov in miličnikov. Vstaši razpolagajo z neznatnejšimi silami, pač pa so se na svojih položajih dobro utrdili.

Obramba Madrida je sedaj v rokah polkovnika Bernolca, ki se je s svojo vojsko dobro utrdil v gudarramskih gorah. Čim se bo pričelo obkoljevanje Saragosse, bodo tudi na Guadarrami vladne čete prešle v napad, tako da uporniki ne bodo mogli s te fronte odposlati večjih oddelkov vojaštva na pomoč Saragossi.

Tudi general Mola hoče izzvati odločitev

Burgos, 30. julija o. Tu se splošno zatrjuje, da je general Mola sklenil, da ne bo čakal na zaključek vojaških priprav generala Franca, nego bo na lastno pest pričel ofenzivo proti Madridu. Izzvati hoče odločilno borbo, ki naj napravi konec prelivanju krvi. Položaj se mora razčistiti. Pasti mora odločitev, kdo bo bodoči gospodar Španije. Vsa dežela je alarmirana. Dan in noč vozijo avtomobili sveže čete na fronto. Hkratu prevažajo na tisoče ton življenjskih potrebščin, orožja in streliva.

Šest vojnih ladij prešlo na stran upornikov

Pariz, 30. julija o. Agencija »Fournier« poroča iz Gibraltarja, da so španske križarke »Alvirante«, »Cerbera«, »Mendoza«, »Cileya« in »Espana« ter rušilec »Dado« prestopili na stran upornikov.

Zaplemba premoženja upornikov

Madrid, 30. julija. r. Vlada je odredila zaplembo vsega premoženja upornikov, zlasti njihovih voditeljev. To premoženje se bo uporabilo v prvi vrsti za kritje stroškov, ki jih je povzročil državi uporniški pokret. Med drugim so zaplenili mnogo palač znanega španskega finančnika Juana Marcha, o katerem trdijo, da financira upornike. Zaplenjene so tudi vse ladje in naprave paroplovne družbe, pri kateri je March večinski delničar. Vse te naprave je prevzelo vojno ministrstvo.

Oboroževanje komunistov povzroča vznemirjenje

Berlin, 30. julija. AA. DNB poroča s francosko-španske meje: Levičarski elementi v Barceloni so začeti izvajati hišne preiskave in prehajajo pogostokrat pri tem v navadno tatvino. Vse trgovine z orožjem so izropane. Delavci prostovoljci majo v Kataloniji približno 50.000 pušk. Vladni krogi se boje hitrega oboroževanja ekstremnih levičarskih elementov ravno za primer, če bo španska vlada dokončno zmagala.

Cerkve gore

Berlin, 30. julija. AA. DNB poroča s španske meje, da so vladni pristaši v Olotu zažgali 19 cerkev. V Bergi so levičarji zažgali tri cerkve in dva samostana.

Blum pride šele jeseni v Beograd

Beograd, 30. julija. p. Vesti iz Pariza o tem, da namerava ministrski predsednik Blum že v avgustu obiskati Beograd in Bukarešto, so netočne. Blum namerava kreniti na to potovanje šele jeseni po konferenci lokarnskih držav. V kratkem pa pride v Beograd eden izmed njegovih glavnih zaupnikov profesor Dominois. Prihodnji mesec pride v Beograd tudi več francoskih finančnikov in zastopnikov ostalih gospodarskih krogov, ki hočejo proučiti možnosti za izboljšanje gospodarskih odnošajev med Jugoslavijo in Francijo.

Predsednik vlade in vojni minister v Boki Kotorski

Hercegnovi, 30. julija. AA. Tekom včerajšnjega dne sta predsednik vlade dr. Milan Stojadinović in minister vojske in mornarice general Ljubomir Marić pregledala vojaške ustanove v Boki Kotorski. Snoči je poveljnik mornarice admiral Marjan Polić priredil v Oficirskem domu v Djenoviću v čast predsednika vlade in vojnega ministra večerjo, ki so ji prisostvovali vsi višji oficirji s poveljnikom Boke Kotorske generalom Petrom Ljubičićem na čelu. Po večerji je bil v vrtu Oficirskega doma prijateljski večer. Danes sta predsednik vlade in vojni minister dokončala ogled vojaških objektov in odpotovala iz Boke Kotorske na vojni ladji »Zmaj.«

Francija prepovedala uvoz svežega sadja iz Jugoslavije

Beograd, 30. julija AA. Po poročilu, ki ga je prejelo ministrstvo za trgovino in industrijo, je Francija prepovedala uvoz svežih jaboik iz Jugoslavije. Sovjetske Rusije in Uruguaja z utemeljitvijo, da je sadje okuženo z ušjo. Uvoz svežega sadja iz teh dežel je dovoljen samo čez Strasbourg.

Madžarska zloraba olimpijske ideje

Budimpešta, 30. julija. p. Po vsej Madžarski so olimpijsko stafeto izrabili v iredentistično politične svrhe. V Budimpešti je cela vrsta govornikov nastopila proti naši državi, Češkoslovaški in Rumuniji. Celo mnogi tujci, ki so prisostvovali sportnim manifestacijam v Budimpešti, so z ogorčenjem protestirali proti temu, da se take sportne prireditve pretvarjajo v iredentistične mitinge.

Kralj Edvard pride na naš Jadran

Počitnice bo angleški kralj prebil na jahti, s katero bo križaril po Sredozemskem morju in Jadranu

London, 30. julija. p. Kakor znano, je kralj Edvard VIII. sklenil, da namesto na francosko odpotuje z jahto v vzhodni del Sredozemskega morja in na Jadransko morje. Njegovo potovanje bo trajalo več tednov. Obiskal bo razen levantskih krajev tudi dalmatinsko obalo in si zlasti ogledal Dubrovnik. Jahto bosta spremljala dva angleška rušilca.

Danes je kralj Edvard odpotoval v Southampton, kjer si bo ogledal jahto, s katero bo križaril po Sredozemskem morju. Jahta je motorna jadrnica in last dedičev pokojnega indijskega bogataša sira Davida Yula. Urejena je zelo razkošno. Ime ji je »Nahlin«, ima 555 ton, razvija hitrost do 17 vozlov. Na jadrnici je 12 udobnih apartmanov in prav tolikšno število kopalnic, izredno lepa družabna dvorana, dvorana za telovadbo in luksuriozna jedilnica.

Tudi Eden na dopustu

London, 30. julija. AA. »Times« poroča, da pojde zunanji minister Eden koncem tega tedna na 14-dnevni dopust v Yorkshire. Zastopal ga bo lord Halifax.

V času brez miru — v palači miru

Holandska prestolnica Haag kot sedež važnih mednarodnih ustanov — „Laboratorij pacifizma“

Haag, 27. julija

O takozvanih mirovnih institucijah si danes lahko mislimo karkoli. Realistom v mednarodni politiki se zde gotovo brez pomena, ker so brez vpliva na potek mednarodnih dogodkov. Idealistom pa se zde znanilke novega, boljšega mednarodnega reda in prva stopnja do njega v dolgem, morda komaj začetem razvoju, ki ga podzavestno slutimo tudi tedaj, ko spričo paralelnega nasprotnega dogajanja v svetu za hip podvomimo v njegovo uresničenje. Ali smemo tu sploh govoriti o zmoti prvih ali drugih? Ali ne bi to pomenilo ugotavljanje nečesa, o čemer si prav za prav še nihče ni povsem na jasnem? Ali ne bi bil to samo pogled v neznano, o čemer pišemo lahko karkoli, o čemer pa vemo samo to, da je — neznano?...

Vojna? Mir? Oboje je mogoče. Toda kdo more z gotovostjo že v naprej vedeti za smer bodočih mednarodnih dogodkov? Kdo more z gotovostjo odgovoriti na vprašanje, ali nam dogodek jutrišnjega dne prinese mir ali vojno? Navaden zemljan se navadno ne spušča v to megleno metafiziko mednarodnih dogodkov. Bežno ujame le del dogajanja, in sicer današnji, trenutni, zajemljivi in znani del, ter ga po svoje in bežno vrednoti. Danes, n. pr. Društvo narodov ni bilo kos svoji nalogi, zato se mu v tistem hipu zdi nepotrebno ali vsaj brez praktične vrednosti. Njegova obsodba je predvsem izraz razočaranja, bolesti, trpkega spoznanja nad nemočjo nečesa, čemur bi sam rad pripomogel do zmage.

Zakaj to pišem? Včeraj sem srečal tu človeka z ulice, priprostega Holandca, ki misli o razvoju sedanjih mednarodnih dogodkov tako, kakor pač danes misli večina zemljanov. Sedel je v bližini palače miru, v nekdanjem kraljevskem parku »Zorgvliet«, katerega del je holandska vlada odstopila Carnegievi ustanovi za zgradbo te impozantne palače mednarodne sprave in mednarodne pravice, ki dominira nad vso holandsko prestolnico. Sprva hladen in rezerviran, kakor vsak Nizozemec, se je polagoma razgrel in spustil v dolg razgovor o tem in onem, zlasti pa o današnjih mednarodnih vprašanjih, ki tudi hladnega Nizozemca čedalje bolj razvnemajo. In kdo ne bi rad zvedel, kje tega Nizozemca danes čevelj žuli? Govoril je odkrito in z realnim pogledom v svet. Kot Jugosloven sem mu bil simpatičen, kar se mi po povprečnih izkušnjah prvega tedna ni zdelo nič nenavadnega. Ko je zvedel, da imam opravke v »palači miru«, se mu je obraz stemnil in z gesto resignacije mi je o njej povedal svojo sodbo: »Odkar jo imamo, to palačo, svet ne pozna več miru...«

Ali naj mu ugovarjam? Po svoje je povedal resnico. In povedal jo je tako, kakor bi jo stotisoči drugih zemljanov, kjerkoli na tem božjem svetu, ki ne pozna miru, ki pa pozna povsod težnjo po miru. Ta je govorila z obraza tudi resigniranemu Holandcu, ki mu je težnja po miru del njegove notranjosti, ki mu je miroljubnost osnovna črta njegovega značaja. Toda težnja je samo težnja, stvarnost je drugačna, zato je bila tudi njegova beseda ostra, rezka, obsojajoča.

In tako razume danes vsak povprečen zemljan boj med teorijo in prakso v mednarodnem življenju, razume in obsoja, a ne išče izhoda. To iskanje prepušča drugim, onim »poklicanim«, čeprav nima zaupanja v uspeh njih dela. Čuti pa, da je tudi to delo del mednarodne stvarnosti, ker je izraz naporov in teženj, ki jih čuti sam v sebi. Zato njegova obsodba ne velja tem tihim pacifističnim pionirjem za zidovi palače miru, tudi ne palači miru sami na sebi (kateri Nizozemec ni nanjo upravičeno ponosen?), temveč samo dogodkom izven njih in izven nje ter času brez miru, ki ga preživljamo. Njegova obsodba je le nujna posledica mrke mednarodne stvarnosti, ki je v tako ostrem nasprotju s stremljenji ljudi za zidovi mirovnega templja v holandski prestolnici v Haagu.

Haag je danes vrt Evrope v pravem in prenesenem pomenu te besede. Skoraj na vsakem koraku te razni spomeniki in poslopja spominjajo na mejnike v zgodovini mednarodnih odnošajev. V znamenitem »Huis ten Bosch« (Gozdni hiši) v velikem Haaškem parku se je pred 37 leti sestala prva mednarodna konferenca za mir, ki je položila temelje sedanjemu stalnemu mednarodnemu razsodišču v Haagu. V starodavnem »Ridder zaal« (Viteški dvorani), tik nič manj starodavnih državnih palač, združenih v heterogen arhitektonski kompleks, znan pod imenom »Binnenhuis« (t. j. hiša notranjih zadev: sedež ministrstev in parlamenta) se je l. 1907. sestala druga konferenca za utrditev miru. V zbornici holandskega parlamenta pa sta zasedali že dve haaški konferenci, l. 1929. in 1930.

Vse te spomenike najčistejših mednarodnih mirovnih teženj pa daleč prekaša svetovno znana »Palača miru« (Vredespaleis), ki tudi po svoji legi, svoji pestri zunanjosti in bogati notranjosti dominira nad vso arhitektoniko haaških stavb in palač in jih zatemnjuje s svojim bleskom. Ustanove, ki so zbrane pod njenim krovom, spadajo v vrsto elitnih mednarodnih ustanov, katerih edina napaka je ta, da so prav zaradi te svoje elitnosti še vse bolj daleč od mednarodne stvarnosti kakor je n. pr. ženevsko Društvo narodov; zato pa morda tudi njih prednost, ker niso od mednarodnih političnih dogodkov v toliki meri odvisne, da bi samo po njih usmerjale svoje delo in se izgubljale v oportunističnih skokih iz ekstrema v ekstrem, iz paradoksa v paradoks, kakor to vidimo pri Ženevi.

Palača miru je sublimacija vseh pacifističnih mednarodnih teženj, tako po svojih ustanovah, kakor po namenu, radi katerega je vzrasla v Haagu. Ona je središče najvišjih naporov za mir, nekak laboratorij mednarodnih pacifistov, akademija visokih mednarodnih naukov, sodišče mednarodne pravice, toda — in tu začenja realnost —, sodišče brez zaporov in redarjev, sodišče brez ječ in jetnikov, skratka sodišče, ki ga upoštevajo samo »ljudje, ki so dobre volje« in jim je za mir na zemlji...

Za sedež tako zidealizirane mednarodne ustanove ni mogla biti nobena država bolj poklicana od Holandske, ki je dala svetu »človeka in pol« dobre volje, Hugona Grotinsa (Hugo de Groot), prvega modernega pionirja mednarodne pravice in začetnika moderne mednarodnopravne vede, čigar ime nosi tudi ena izmed haaških ulic v neposredni bližini Palače miru.

Ko je leta 1899. podvzel ruski car Nikolaj II. iniciativo za sklicanje prve velike mednarodne konference za mir, ki naj bi v znamenju Grootovih naukov postavila prve pisane temelje novemu mednarodnopravnemu redu, je bil za sedež tega zasedanja izbran baš Haag, kot prestolnica države, ki je dala svetu tako velikega pobornika za mir. Ta konferenca je dala tudi prvo pobudo za zgraditev sedanje palače miru, ki je vzrasla tu pred tridesetimi leti.

Toda brez razumevanja velikega mednarodnega mecena Andrewa Carnegia bi Haag morda še danes ne imel svoje palače miru. Ta se je že l. 1902. odločil, da dá novoustanovljenemu mednarodnemu razsodišču na razpolago večjo vsoto denarja za postavitev velike biblioteke. Po posvetovanju s holandskim poslanikom v Washingtonu, baronom Geversom, pa je svojo darežljivost še povečal s tem, da je holandski vladi izročil skoro štiri milijone holandskih goldinarjev (danes bi to zneslo nad 120 milijonov dinarjev kot svojo »ustanovo za mednarodni mir«. Notarski dokument te Carnegieve ustanove je bil svečano podpisan 7. oktobra 1903. na gradu Skibo na Škotskem, pravila ustanove pa so bila uradno potrjena v maju 1904.

Spričo tako visokega fonda je vzrasla zamisel, naj bi se namesto biblioteke zgradila veličastna stavba, ki naj bi sčasoma postala središče vseh mednarodnih naporov za mir, kar naj bi svetu oznanjalo že njeno ime. Holandska vlada je ustanovi takoj odstopila del velikega kraljevskega parka sredi Haaga, ki se je zdel za tako zgradbo najbolj primeren, v avgustu 1905. pa je bil razpisan velik mednarodni natečaj za najlepši načrt. Natečaja se je udeležilo 216 najbolj znanih arhitektov sveta. Izbran je bil načrt, ki ga je izdelal Francoz Louis Marie Cordonnier, ki pa je izvedbo svojega načrta odstopil holandskim arhitektom, da bi bila zgradba kolikor mogoče prikrojena posebnemu holandskemu stilu. To nalogo je prevzel Steur iz Haarlema, ki se je bil do tedaj proslavil že z mnogimi znamenitimi deli.

Leta 1906. je bila palača miru dograjena. Njene obsežne dimenzije 78 × 78) izpopolnjuje krasen vrt v angleškem stilu, delo treh znamenitih vrtnih arhitektov: Springerja iz Haarlema, Wildeja iz Genta in Mawsona iz Londona. Zemljišče, na katerem stoji ta ponosna zgradba, meri okoli 7 ha in tvori celoto svojevrstne lepote, ki se je oko nikdar ne more dodobra nagledati. Atribut miru je tako našel pri tej palači tudi svoj zunanji simbol: kakor je vrt umetniška popolnost narave, tako je tudi mir najvišja, umetniška spopolnitev človeškega sožitja, umetniška, vzvišena organizacija človeške družbe.

V času brez miru, ki ga preživljamo, je to seveda ideal, ki se zdi še posebno nedosegljiv. Ta veliki človeški ideal pa je v haaški palači miru našel svoj hram, svoje zatočišče, kamor se bodo tudi v še bolj nemirnih časih od sedanjih zatekali »ljudje, ki so dobre volje« in ki jim zunanji dogodki ne bodo vzeli vse vere v boljše.

Dr. Branko Vrčon

Zasedanje tarifnega odbora v Zagrebu

Zagreb, 30. julija. o. V Zagrebu se je pričelo danes drugo zasedanje tarifnega odbora. Konferenca se vrši v posvetovalnici trgovsko-industrijske zbornice in pomeni prav za prav nadaljevanje konference v Sarajevu v začetku tega meseca. Konferenco vodi upravnik pomorskega in rečnega prometnega oddelka pri prometnem ministrstvu inž. Petrović. Na konferenci sodelujejo kot člani tarifnega odbora generalni tajnik zbornice za TOI v Ljubljani Ivan Mohorič, industrijec inž. Milan Lenarčič, tajnik ljubljanske Zveze industrijcev Danilo Goriup, član izvršnega in upravnega odbora Zveze rudarskih in topilniških podjetij dr. Vinko Vrhunc ter ravnatelj Zadružne zveze v Ljubljani dr. Joža Basaj. Na dnevnem redu konference so predvsem vprašanja, ki se nanašajo na železniške tarife za prevoz lesa in lesnih izdelkov. Zasedanje bo trajalo dva dni. Seje so tajne. Bržkone bo jutri popoldne objavljen daljši komunike o sprejetih sklepih.

Kakor znano, so tarifni odbor ustanovili pred 10 leti kot posvetovalni organ prometnega ministrstva za železniška in tarifna vprašanja. Naloga odbora je informirati železniško upravo o potrebah vseh panog narodnega gospodarstva. Kakor kaže, se imajo na zagrebškem zasedanju obravnavati zgolj vprašanja glede tarife za les, dočim naj bi se tarife za kmečke pridelke obravnavale pozneje. Znano je, da zahtevajo zastopniki našega kmetijstva znižanje prevoznih tarif vsaj za časa sezone, predvsem za žito in moko. Efekt tega znižanja bi za železniško upravo ne pomenil nikakega primanjkljaja. Glede na to, da je žrtev malone že zaključena, je pričakovati, da se bo tarifni odbor vendarle odločil in da bo že na tem svojem zasedanju razpravljal o vprašanju tarif za prevoz kmetijskih pridelkov.

Posamezne gospodarske zbornice, ki so zastopane v odboru, so pripravile za to zasedanje celo vrsto elaboratov s konkretnimi predlogi.

Beležke

Pred sejo izvršnega odbora JNS

Danes bo v Beogradu seja izvršnega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke. To bo prva seja pod vodstvom novega predsednika Petra Živkovića, pa je zato umljivo, da vlada v politični javnosti za njo veliko zanimanje.

Kakor nam poročajo iz Beograda, so se včeraj vršili daljši pripravljalni razgovori med strankinim predsednikom Živkovićem in podpredsednikom Banjaninom ter glavnim tajnikom dr. Kramerjem, ki je včeraj zjutraj prispel v Beograd. Vsi trije vodilni funkcionarji stranke so imeli tudi številne razgovore z drugimi člani strankinega vodstva, ki žive v Beogradu ali pa so prispeli tja zaradi današnje seje izvršnega odbora.

Zahvala predsednika Petra Živkovića

Poročali smo že, da je bila s skupne seje sreskih odborov JNS za mesto Maribor in za srez levi breg poslana pozdravna brzojavka novemu predsedniku stranke Petru Živkoviću. Predsednik skupne seje dr. Milan Gorišek je prejel sedaj od g. Živkovića brzojavno zahvalo s prošnjo, naj se sporočijo njegovi iskreni pozdravi vsem prijateljem in somišljenikom JNS v Mariboru in okolici. b

Ne upajo si odgovoriti

Na naše vprašanje, zakaj so skrili uradni komunike o letalski nesreči v ponedeljsko izdajo »Slovenca« in zakaj ga nista prinesla ne »Slovenec« ne »Slovenski dom«, gospodje iz Jugoslovanske tiskarne nočejo in nočejo odgovoriti. Izmikajo se na vse načine, da bi speljali zadevo na slepi tir. Tako je včerajšnji »Slovenec« samo ponatisnil konfuzno zmerjanje svojega opoldanskega nebogljenčka, svojega pojasnila pa ni dal nikakega. Obtožil nas je le, da smo ga hoteli »denuncirati«. Škoda, da ni povedal komu naj bi ga bili denuncirali. Morda režimu, ki je vendar njegov režim? Naj raje »Slovenec« jasno pove, zakaj niti on, niti »Slovenski dom« nista hotela svojim čitateljem povedati, kaj pravi o vzrokih letalske katastrofe, o kateri sta vendar toliko pisala, uradna komisija najodličnejših strokovnjakov.

Še nove priključitve k Ljubljani?

Kakor nam poročajo, se bavijo na ljubljanskem magistratu z razmotrivanjem, ali ne bi kazalo k mestni občini priključiti še nekatera okoliška naselja, ki pripadajo sedaj sosednim občinam. V poštev prihajajo baje v prvi vrsti Vrhovci, ki meje na bivšo občino Vič in tvorijo sedaj del občine Dobrove, dalje Nove Jarše iz ježenske občine in del Rudnika. Pripravljalna dela so že v teku.

Obsojeni poslanci prepeljani v Mitrovico

»Obzor« poroča, da so bili prepeljani iz Beograda v kaznilnico v Sremski Mitrovici pred sodiščem za zaščito države obsojeni narodni poslanci Damjan Arnautović, Dragiša Stojadinović, Vasilije Trbić in Dragiša Milovanović.

Umesten epilog

Ob prodaji palače »Jugoslovenskega dnevnika« v Subotici, ki je bila z listom vred last dr. Fedorja Nikića, je objavil novosadski »Dan« v sredo naslednji komentar:

»Koristna nacionalna ustanova je doživela žalosten epilog. Palačo »Jugoslovenskega dnevnika« sta kupila tovarnarja brata Ruff iz Subotice na javni dražbi za 1,160.000 Din in bosta, kakor se govori, uredila v njej tovarno čokolade. Iz palače, ki naj bi postala središče jugoslovenske izdajateljske delavnosti, postane čokoladna fabrika! Velik denar, ki je bil potrošen iz dispozicijskih fondov, denar, ki so ga žrtvovali prijatelji jugoslovenske prosvete in kulture, je propadel in Vojvodina je za dolgo dobo izgubila važno nacionalno ustanovo, ki je tako potrebna v teh krajih. V Vojvodini imajo danes vse narodne manjšine svoje moderne tiskarne. Edino Slovani smo brez nje in ne moremo tiskati modernega dnevnika. To nikakor ni v čast Slovanom v Vojvodini, še manj ugledu jugoslovenske kulture v teh krajih. Kajti lokalni tisk je merilo kulturne stopnje vsakega naroda. Tako je pač to, če se resni narodni posli poverijo ljudem, ki temu niso dorastli. Tako potem postanemo vsi smešni in neresni, zato se novosadski madžarski dnevnik »Regeli Ujsag« lahko norčuje ob prodaji palače »Jugoslovenskega dnevnika« in škodoželjno pravi: Tako bo od novosadskega Hearstovega tiskarskega trusta postala mnogo bolj prozaična, pa mnogo bolj sigurna Ruffova tovarna čokolade.«

Dr. Maček in program Stjepana Radića

Senator dr. Ivan Majstorović je priobčil v šibeniški »Tribuni« članek, v katerem govori tudi o politiki dr. Mačka. »Dr. Vladko Maček na žalost ni podedoval« — pravi dr. Majstorović med drugim — »Radićeve mržnje proti frankovcem, še manj pa mržnjo proti klerikalizmu in komunizmu. Zato se mi Hrvati, jugoslovenski nacionalisti, ne bojimo morebitne zmage programa Hrvatske seljačke stranke, ker ta zmaga ne bi ogrožala jugoslovenskega nacionalizma, marveč bi samo podprla uresničenje jugoslovenskih idealov. Pač pa se bojimo, da bi osebno pošteni dr. Maček ne podlegel onim, ki ne spadajo v vrste HSS, ki pa so zaradi lastne slabosti in brezpomembnosti smatrali za najudobneje, da se zatečejo pod njegovo okrilje in preko njegove stranke poskušajo doseči svoje politične cilje, ki so v enaki meri v nasprotju s cilji Jugoslovenske nacionalne stranke, kakor so v nasprotju tudi s cilji Hrvatske seljačke stranke«.

Ogenj uničil slovito ameriško kopališče

Newyork, 30. julija. AA. Stefani poroča: Znano letovišče Long Beach je popolnoma uničil strašen požar. Škoda se ceni na več milijonov dolarjev. Ogenj je izbruhnil v hotelu ob obalnem šetališču, nakar je preskočil z neverjetno naglico na sosedna poslopja.

Velike demonstracije hitlerjevcev na Dunaju

Celonočni izgredi hitlerjevcev po dunajskih ulicah — Vlada je preklicala policijsko amnestijo — Napetost vedno bolj narašča

Dunaj, 30. julija. r. Prenos olimpijskega ognja skozi Avstrijo so izkoristili avstrijski hitlerjevci za velike demonstracije. Že na meji pri prevzemu bakle od Madžarov so namesto avstrijske zapeli nemško in hitlerjevsko himno, na Dunaju pa so organizirali demostracije tako velikega stila, da je bila policija sprva sploh brez moči. Že davno pred napovedano uro so zasedli ves Heldenplatz in sosedne ulice. Na Heldenplatzu so bile glavne svečanosti. Ko je sportnik prinesel baklo in jo izročil knezu Starhembergu, so vsi dvignili roke v hitlerjevski pozdrav, po trgu pa so zaorili klici: Heil Hitler! Ena država in en narod! Živela združena Nemčija! in slično. Starhembergov govor je utonil v orkanu manifestacij za združitev z Nemčijo. Policija ni mogla nastopiti proti demonstrantom, ker jih je bilo preveč in ker bi v tem primeru prišlo do velikih nemirov.

Po končanih svečanostih so hitlerjevci v velikih povorkah krenili po dunajskih ulicah. Metali so papirnate kljukaste križe in neprestano demonstrirali proti režimu. Na Ringu, na Kärntnerici in v predmestjih je prišlo do hudih spopadov s policijo, ki je morala pozvati na pomoč milico. Demonstracije so trajale skoro vso noč. Policija je aretirala nad 500 demonstrantov, med njimi tudi več nemških državljanov, ki so jih takoj izgnali iz Avstrije.

O dogodkih je bil danes izdan uradni komunike, ki pravi, da take demonstracije ogražajo pomirjevalno delo vlade. Zaradi tega bo vlada z vso ostrostjo nastopila proti demonstrantom in ne bo poznala milosti tam, kjer je potrebna največja strogost.

Ta napoved je bila danes tudi že uresničena. Davi je bil izdan odlok, da se že sklenjena policijska amnestija sistira. Politični kaznenci, po večini narodni socialisti, ki so bili kaznovani od policijskih oblasti ali poslani v koncentracijska taborišča, zato ne bodo deležni amnestije. Že izdana sodna amnestija pa bo revidirana in bodo vsi, ki so sodelovali pri demonstracijah zadnje dni na Dunaju, v Lincu, Inomostu, Solnogradu in drugod, morali nazaj v zapor.

Ti dogodki so izzvali v vsej Avstriji veliko razburjenje in novo politično napetost.

Dunaj, 30. julija AA. O dopoldanskem uradnem poročilu, ki ustavlja amnestijo za politične internirance zaradi demonstracij pri prenosu olimpijske bakle, omenja današnja »Politična korespondenca«, da so bile vse dosedanje sodne amnestije pogojne in da bodo morale zaradi tega sodne oblasti v vsakem posameznem primeru ugotoviti ali so ti pogoji prenehali. Amnestirane osebe, ki se v zvezi s snočnimi dogodki izroče sodišču z obtožbo za nova dejanja, izgube avtomatično pravico do nadaljnjega pogojnega odpusta.

Polemika med škofi

Dunaj, 30. julija. r. V avstrijskih katoliških in cerkvenih krogih so zelo nezadovoljni s preveč prijaznim pisanjem glavnega klerikalnega glasila »Reichspost« o dunajskem sporazumu. List je nedavno objavil članek, v katerem dokazuje pozitivno stališče avstrijskih katoliških krogov do narodnega socializma. Pisec je pri tem naglašal, da nosijo odgovornost za borbo proti katoliški cerkvi v Nemčiji oni krogi, ki so iz komunizma prešli v hitlerizem. Kot pisec tega članka je bil označen »visok avstrijski cerkveni knez«. Članek pa ni le v političnih, marveč tudi v cerkvenih krogih izzval veliko nevoljo. Sedaj se je solnograški nadškof javno izjavil proti temu članku. Naglasil je, da avstrijski škofje dokončno odklanjajo tako stališče, kakor jim ga podtika klerikalna »Reichspost«. Naknadno se je ugotovilo, da je članek v »Reichsposti« napisal titularni škof dr. Hudal, ki je sicer Avstrijec, živi pa v Rimu.

Bolgarski fašizem

Cankov o programu svojega pokreta — „Revizionizem po mirni poti“ — Odnošaji z Jugoslavijo

Sofija, 30. julija. i. V Bolgariji se pojavljata dva vedno bolj ostro ločena politična tabora. Na eni strani je v razvoju tako zvana ljudska fronta, na drugi strani pa fašistično usmerjeni pokret Cankova, ki organizira neke vrste bolgarske narodne socialiste. Sinoči so priredili v največjem sofijskem hotelu banket, na katerem je Cankov govoril o programu svojega pokreta. Med drugim je izjavil, da hoče zediniti bolgarski narod na nacionalni osnovi. Preteklost se ne more več povrniti. Je za demokratično ustavo, toda ne za prejšnjo ustavo, s katero so politične stranke pol stoletja samo špekulirale. Bolgarija mora dobiti močno in zdravo vlado, ki bo jamčila za privatno lastnino, pripravila boljšo ekzistenco vseh slojev in določila naloge kapitala. V Bolgariji ni parazitske industrije, samo parazitski kapital. Poljedeljstvu se mora posvečati največja pozornost. Cankov hoče reorganizirati upravo, dvigniti nivo učiteljstva in posvečati pozornost tudi čistosti bolgarske rase.

Glede zunanje politike je Cankov izjavil, da hoče sicer lojalno izpolnjevati določbe mirovnih pogodb, da pa je kljub temu prepričan revizionist, toda revizijo hoče doseči po mirni poti. S sosednjimi državami hoče ohraniti dobre odnošaje. Glede odnošajev do Jugoslavije je izjavil: Dolže me, da sem nasprotnik politike zbližanja z Jugoslavijo. To pa ni res. Želim zbližanje z Jugoslavijo na osnovi medsebojnega spoštovanja in bom v bodočnosti prožil dokaze za to. Politika zbližanja z Jugoslavijo pa ne sme biti monopol posameznih ljudi ali samo gotovih organizacij, marveč predstavlja problem državne politike.

Angleško-ruski pomorski sporazum

London, 30. julija. AA. (DNB) Danes opoldne so objavili uradno poročilo, da so se angleško-sovjetska pomorska pogajanja končala s sporazumom. Na podlagi tega bosta Velika Britanija in Sovjetska Rusija sklenili dvostransko pogodbo. Pogodba bo v soglasju s temeljnimi določbami pomorskega sporazuma, ki so ga pred meseci sklenile Velika Britanija, Francija in USA. Pogodbo bodo sporočili državam, ki so podpisale washingtonsko pomorsko pogodbo, prav tako pa tudi Nemčij in Poljski, s katero se angleška vlada pravkar pogaja o podobnem vprašanju. S tem v zvezi bo v kratkem izšlo uradno poročilo, da se bodo koncem avgusta začela o podobni pomorski pogodbi pogajanja tudi z dansko vlado.

Nov rekord v našem jadralnem letenju

Z Blok nam poročajo o krasnem uspehu naših jadralnih letalcev, ki delajo na bloškem terenu poskuse z nedavnno krščenimi brezmotorimi letali. Dosedanji rekordni polet z brezmotornim letalom na Blokah je znašal 2 uri 36 miut, kar je bil obenem jugoslovenski rekord. Pri včerajšnjem poletu sta ostala dva letalca v zraku mnogo dalje časa. Milivoj Šircelj je pristal 5 ur 20 minut po odletu, Stanko Raznožnik pa je ostal v zraku polnih 10 ur 45 minnut ter je s tem dosegel uspeh, ki je impozanten tudi izven mej naše države.

Zadnje sportne vesti

Beograd, 30. julija. p. Danes ob 15. so odpotovali s posebnim letalom, ki ga je stavila na razpolago nemška vlada, minister za telesno vzgojo dr. Rogić, načelnika ministrstva Aračić in Messner, predsednik Jugoslovenskega olimpijskega odbora dr. Hadži, predsednik beograjskega olimpijskega odbora dr. Živković ter kot zastopnika našega parlamenta narodna poslanca Dragomir Stojanović in Stojan Dimitrijević.

Berlin, 30. julija. AA (DNB) Na današnji seji mednarodnega olimpijskega odbora je lord Aberdon izjavil, da se Velika Britanija še ni odrekla 13. olimpijadi leta 1944 v Londonu. V imenu Londona je nato stavil predlog, naj se 13. olimpijske igre vrše v Londonu.

Naši plavači v Budimpešti

Budimpešta, 30. julija b. O današnjem plavalnem dvoboju med madžarsko in jugoslovensko reprezentanco javljamo naslednje rezultate:

V waterpolu so Madžari zmagali s 6:0.

Tudi v stafeti 4krat 200 m so bili Madžari zmagoviti v času 9:38.4, dočim je jugoslovenska stafeta zaostala za eno dolžino. Wilfan je pri tem plaval izredno dober čas 2:18. Na 100 m hrbtno je Wilfan postavil nov jugoslovenski rekord.

Jugoslavija : Madžarska 3 : 3

Budimpešta, 30. julija. d. V zadnjih dveh single igrah je Palada porazil Gabrovitza 6:4, 3:6, 0:6, 6:0, 6:3, Punčec pa Szigetyja 6:3, 6:2, 7:5. Odločilna je bila torej double igra, ki je bila v torek zaradi mraka pred zadnjim setom prekinjena. Oba saveza pa sta se sporazumela, da se prekinjena double igra sploh razveljavi in da se danes v celoti ponovi. Danes je naša dvojica Punčec—Palada premagala madžarski par Ferencz—Dallos 6:4, 6:3, 5:7, 7:5. Teniški dvomatch med Jugoslavijo in Madžarsko se je torej končal neodločeno 3:3.

Boji v Palestini

Jeruzalem, 30. julija. AA. Včeraj so Arabci napadli neki transport. Sprevodniki so streljali na Arabce in jih ubili 22.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo: Vedro vreme po vsej državi z nekaj oblaki v zapadni polovici. Dežja ni bilo. Temperatura je padla v sredini države in v severnih krajih. Minimalna temperatura Mrzle Vodice 10 stopinj, maksimalna Mostar 42 stopinj.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo vedro vreme s povečano oblačnostjo v severnozapadnih in severnih krajih. Ponekod niso izključene nevihte. Temperatura bo padla. Sonce vzhaja ob 4.22 in zahaja ob 19.05.

Zagrebška vremenska napoved. Pretežno vedro, le v zapadnih krajih nekoliko bolj oblačno. Dežja ni pričakovati. V ostalem toplo.

Dunajska vremenska napoved: Menjajoče, toda manj oblačno, nekoliko topleje, večinoma pa pod 24 stopinj.

Sokoli-izbranci pred poletom

Jutri zvečer nastopijo — Kdo so in kako se vežbajo naši olimpijci

Dimitrij Merzlikin, Tošo Primožič in Konrad Grilec

Ljubljana, 30. julija.

Na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola trenirajo dopoldne in popoldne. Gledalcev in občudovalcev imajo dan za dnem več. Hodijo jih gledat, junake, ki bodo, kakor vse kaže, z največjim uspehom izmed vseh edinic, ki bodo šle iz Jugoslavije v Berlin, pokazali svetu svoje sposobnosti. Izvrstno so razpoloženi in podoba je, da še nobena sokolska vrsta doslej ni šla s tolikimi nadami v mednarodno borbo, še nobena doslej ni bila tako homogena. Zdravje, moč in lepota je utelešena v njih, z radostjo in veseljem se dan za dnem urijo in pripravljajo za mednarodno borbo, ki bo najtežja, kar jih je bilo doslej, in z njimi vred s ponosom upamo, da se bodo tudi to pot vrnili kot zmagovalci.

Dr. Viktor Murnik: „Vse smo storili!"

Dr. Viktor **Murnik** popelje svojih osem junakov v Berlin. Njegove izkušnje na mednarodnih tekmah so dovoljno jamstvo, da vrsta boljšega vodnika ni mogla dobiti, saj bo dr. Murnik to pot že devetič vodil Sokole v mednarodno svetovno borbo. 30-letno izkustvo z velikimi uspehi ima za seboj, od l. 1907, ko je tudi sam nastopil, obenem pa tudi v resnici sam uvežbal vrsto, ki je šla v Prago, do slavnih nastopov naših Sokolov v Lyonu, Amsterdamu in Luksemburgu. Od tekmovanja do tekmovanja so uspehi pod njegovim vodstvom rasli, vsakokrat so prišli borci in njih voditelj z novimi izkušnjami in z novimi priznanji domov, vse tekmujoče narode so doslej premagali razen Švicarjev in Čehov, z Nemci se pa doslej še niso kosali.

Dr. Murnik, ki mu pravijo tekmovalci »ata«, nerad daje izjave in še bolj nerad prerokuje. Dobili smo ga pa ravno pri dobri volji. S ponosom se je oziral po svojih fantih in rekel: »Vse smo storili, kar se je dalo v tem kratkem času in z našimi sredstvi storiti. Gremo z mirno vestjo v mednarodno borbo in upam, da uspeh ne bo nečasten. Predpisane vaje obvladamo, zatreniran ni nihče, kar sklepam po dobrem apetitu, ki ga tekmovalci kljub napornemu treningu imajo. Upoštevati pa je treba, da od leta 1930. nismo bili na mednarodnih tekmah!«

Osmerica z rezervo

Potni maršal naše sokolske ekipe, ki šteje 33 članov, je g. Leo **Čebular**. Tekmovalci bodo stanovali v Olimpijski vasi, tekmovalke pa v ženskem domu. Vodnica tekmovalk, ki jih je tudi osem, je sestra Milica Šepa. Ostali člani ekipe bodo stanovali v hotelu Nix.

V vrsti tekmovalcev so bratje **Pristov** Janko, **Grilc** Konrad, **Štukelj** Leon, **Primožič** Tošo, **Forte** Miroslav, **Merzlikin** Dimitrije, **Vadnov** Jože in **Gregorka** Boris. Nekakšna železna rezerva pa je še brat Skrbinšek Marjan, sin igralca Milana, ki bo vskočil, če se pripeti komu pri treningu ali med potjo kaj hujšega. Odpotovali bodo 3. avgusta zvečer. Skupno so začeli trenirati šele 20. maja, čas za trening je torej bil zelo pičlo odmerjen. Nemec Schwarzman, ki je po poklicu učitelj, je na primer dobil za trening leto dni plačanega dopusta. Aprila jih je bilo 15 določenih za skupni trening, januarja jih je bilo 5 izločenih ter pri izbirni tekmi dne 19. in 20. t. m. še dva. Škoda je le, da je izpadel tudi br. Neli **Zupančič** zaradi poškodbe leve rame, ki mu je onemogočila trening. Poglejmo si naše fante po vrsti!

Leon Štukelj

je star 38 let. Doma je iz Novega mesta, poklicu je sodnik okrožnega sodišča v Mariboru in član Sokola Maribor—matica. Med tekmovalci je najmanjši, meri 161 cm, pa tudi najlažji, ker tehta le 50 kg. Kot naraščajnik je začel telovaditi v Novem mestu l. 1908. L. 1922. je nastopil prvič na mednarodni telovadni tekmi v Ljubljani in si priboril prvo mesto na orodju. L. 1924. je zasedel na olimpijadi v Parizu prvo mesto med poedinci in prvo mesto na drogu. Dobil je dve zlati kolajni. L. 1926. je odnesel spet prvo mesto v Lyonu na orodju, l. 1928. pa na drugi olimpijadi v Amsterdamu tretje mesto med poedinci in na krogih prvo mesto. Tedaj je dobil zlato in bronasto kolajno ter kot član vrste, ki je zasedla 3. mesto, tudi bronasto kolajno. L. 1930. se mu je pripetila nesreča na mednarodni telovadni tekmi v Luksemburgu. Padel je z droga in je moral zaradi poškodbe odstopiti. L. 1931. si je priboril spet prvo mesto za svetovno prvenstvo v Parizu med poedinci.

Tekmovanje na olimpijadi v Berlinu bo njegovo sedmo pred svetovnim forumom. S tem bo potolkel rekord Staneta Vidmarja, ki se je udeležil šestih mednarodnih tekem.

— Potreboval bi še kaka dva meseca treninga, je izjavil br. Štukelj, ker so predpisane vaje za olimpijado zelo težke. Zaradi težke poškodbe na hrbtu sem moral od l. 1932. do letos prekiniti telovadbo. Začel sem se vaditi šele letos januarja. Mislim, da bo ta v Berlinu najtežja, ker sta vaji na bradli in krogu kombinirani na povsem nov način, glede na to zlasti, ker so prvine vaj vezane strnjeno brez prekinitve. Za brezhibno izvedbo kombinacij je treba obvladati popolnoma vse prvine vaj. Vaje na krogu mi ne delajo nikakih težav kljub dolgemu odmoru. Spet imam vso svojo moč, ki je potrebna zlasti za telovadbo na krogih. Na teh se bom lahko boril za prva mesta. Po sedanjih informacijah mi bo najbolj nevaren konkurent na krogih Čeh Hudec.

— Priznati moram, da v tako homogeni vrsti še nisem telovadil. Upam, da se bomo dobro odrezali. Upoštevati pa je treba, da se naši konkurenti Švicarji, Nemci, Čehi in Finci vežbajo za Berlin **že dve leti**, kar je tudi dokaz, da so predpisane vaje res težke. V kolikor so mi znani osebni podatki tekmovalcev za Berlin, bom med njimi najstarejši, najlažji in morda tudi najmanjši. Najslabši pa ne bom!

Tošo Primožič

Tošo mu pravijo, v resnici je pa Jože. Star je 36 let, visok je 172 cm, tehta 70 kg. Po poklicu je magistratni uradnik v Mariboru in je član Sokolskega društva Maribor—Matica. Pripoveduje:

— Prvo pobudo za telovadbo sem dobil prav za prav pri vojakih. Jeseni l. 1923. sem začel trenirati za olimpijado v Parizu, ki je bila l. 1924. Bil sem sedeminštirideseti, saj sem se prvič udeležil mednarodne borbe. L. 1926. sem bil na mednarodni tekmi v Lyonu enajsti, čeprav sem si zvil štiri prste 14 dni pred odhodom na tekme. Na bradlji sem si priboril 2. mesto in dobil srebrno kolajno. L. 1930 sem si priboril v Luksemburgu svetovno prvenstvo. Prvi sem bil na krogih, v prostih vajah in na bradlji. L. 1931. sem bil pri tekmah za svetovno prvenstvo v Parizu deveti. L. 1934. sem se pripravljal za mednarodno tekmo v Budimpešti, katere se tedaj nismo udeležili. V pripravi za Berlin se počutim prav dobro, sem v formi in upam, da bom tako, kakor se spodobi.

Boris Gregorka

je tehnični uradnik v Ljubljani in član Ljubljanskega Sokola. Star je 29 let, meri 181 cm in tehta 74 kg. Že pred vojno je začel telovaditi pri deci Ljubljanskega Sokola. Po vojni je bil med naraščajniki in si je priboril l. 1922. v Ljubljani prvo mesto v višjem oddelku naraščajnikov. Kot član je tekmoval od l. 1924, naprej. L. 1927. si je priboril na tekmi za jugoslovansko prvenstvo v Ljubljani tretje mesto. L. 1928. je bil v vrsti na tekmah v Amsterdamu in l. 1930. v Luksemburgu. V Parizu je bil l. 1931. petnajsti. L. 1935. je bil prvi v tekmi za jugoslovensko prvenstvo v Ljubljani.

Pri treningu za olimpijado v Berlinu ga je zelo ovirala rama, zdaj pa je spet v formi in ga štejejo med najbolj vztrajne v vrsti. G. Gregorka je dejal, da je zelo škoda, da se ni udeležil s svojimi tovariši vred olimpijade v Los Angelesu l. 1931. in tekem v Budimpešti l. 1934. Vsi narodi so se od leta 1930. pripravljali za olimpijado v Berlinu. Naši tekmovalci pa so izpustili goraj omenjeni tekmi in niso imeli prilike, da bi se z drugimi kosali in s tem napredovali. Zaradi te abstinence ni bilo kontinuitete v vrsti. Kljub temu je vrsta, ki gre v Berlin, idealna, čeprav je nekaj novincev v njej, ki še niso bili na mednarodnih tekmah. Škoda je tudi, da se Štukelj in Primožič nista udeležila olimpijade v Los Angelesu, kamor so ju povabili ameriški Slovenci. Ker nista smela oficijelno nastopiti, se nista odzvala vabilu.

Janez Pristov

je doma z Jesenic in je po poklicu tovarniški uradnik. Star je 29 let, meri 182 cm, je torej najvišji v vrsti, tehta 76 kg. Kranjska industrijska družba mu je za trening dala plačan dopust. Telovaditi je začel l. 1921. kot naraščajnik na Jesenicah. Že tedaj se je udeležil župnih tekem. K članom je pričel l. 1925. Nato je prekinil telovadbo, ker ga je bolj mikal nogomet. L. 1930. je pa že zopet v sokolskih vrstah med tekmovalci. Na vsesokolskem izletu v Beogradu si je priboril v srednjem oddelku 2. mesto. L. 1932. je bil v Pragi deseti v tekmi posameznikov za prvenstvo Saveza slovanskega sokolstva. L. 1934. je bil na izbirni tekmi za Budimpešto prvi, pa se kakor njegovi tovariši te mednarodne tekme ni udeležil. Lani si je priboril na tekmah za prvenstvo našega Sokola v Ljubljani 2. mesto, nakar je šel z vrsto v Sofijo.

Zdaj trenira marljivo za Berlin, čeprav ga razbolela rama ovira zlasti na krogih. Pravi pa, da bo kljub temu »stisnil« v Berlinu z vsemi štirimi.

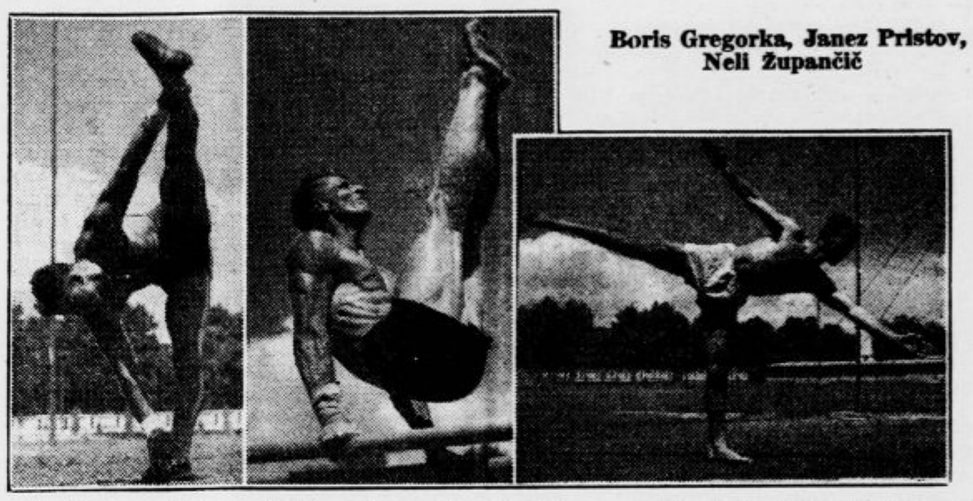

Boris Gregorka, Janez Pristov, Neli Župančič

Konrad Grilec

je po poklicu bančnik uradnik v Celju in član Sokolskega društva Celje. Star je 27 let, meri 170 cm in tehta 63 kg. Telovaditi je začel doma že kot otrok, ko mu je oče na vrtu postavil drog in bradljo. Potem je bil pri sokolski deci. Ker je pa bil vedno v telovadnici, ga je oče kaznoval in mu prepovedal telovadbo. Kmalu po 16. letu je bil že pri članih. Udeležil se je tekem za slovansko prvenstvo v Pragi l. 1932. in je bil v vrsti za tekme v Budimpešti l. 1934. Zdaj je pri treningu za berlinsko olimpijado v odlični formi.

Jože Vadnav

je star 24 let, meri 173 cm, tehta 65 kg in je slušatelj gradbenega oddelka na tehnični fakulteti v Ljubljani. Telovaditi je začel razmeroma pozno: l. 1927. Imel pa je smolo. Naslednje leto si je zlomil nogo in je moral leto dni počivati. L. 1932. je bil kot rezerva v tekmovalni vrsti za Prago. Tudi za Budimpešto se je pripravil l. 1934. Bil je sošolec Nelija Zupančiča na realki v Ljubljani in Neli ga je spravil k Sokolu ter vzbudil v njem zanimanje za plemenito borbo na orodju. Ni ga sporta, s katerim se ne bi bavil. Počuti se zdaj kot lev pri treningu za olimpijado, pravi pa, da ima nekoliko treme, ki je v ostalem potrebna, da človeka podžiga. Je član Ljubljanskega Sokola.

Miro Forte

je star 24 let, visok je 168 cm, tehta 63 kg, po rodu Trboveljčan. Kot šestleten dečko je prišel v Ljubljano in so ga vpisali v Ljubljanskega Sokola. Zdaj je slušatelj tehnike v Pragi.

V Ljubljani je stopil med člane l. 1931. Tega leta se je že udeležil tekem v Parizu, kjer je bil dvajseti. L. 1933. je bil četrti v vrsti, ki si je v Ljubljani priborila meč kralja Aleksandra. L. 1934. je tudi treniral za tekme v Budimpešti. Naslednje leto je odšel v Prago in je bil lani v reprezentativni vrsti Češkega Sokola, ki je naredila veliko turnejo po Belgiji. Že v Pragi se je pripravljal s Čehi za Berlin. Čehi so mu bratsko pomagali, da je lahko treniral v telovadnici Praškega Sokola, katerega član je bil tudi sedanji prezident dr. Edvard Beneš. V Pragi in v Bratislavi si je Forte priboril na tekmah prav častno mesto.

Dimitrij Merzlikin

je Rus, rojen na Kavkazu in je star šele 22 let. L. 1921. je prišel v Jugoslavijo in je zdaj naš državljan. Visok je 164 cm, tehta 60 kg in je član Sokola Beograd V. Začel je telovaditi l. 1931. v Sremski Mitrovici. L. 1934. se je boril za kraljev meč v Ljubljani, l. 1934. se je pripravljal za tekme v Budimpešto, lani pa se je udeležil tekem za jugoslovansko prvenstvo v Ljubljani.

Je dijak tehnične srednje šole v Beogradu in bo v Berlinu prvič nastopil na mednarodni tekmi. Po njegovih dosedanjih uspehih in po odlični formi pri treningu za Berlin sodijo, da je velik talent in da obeta v bodočnosti še zelo mnogo. Neverjetno je vztrajen in odporen. Pred dnevi se je pri padcu na telovadišču skoraj zaril z glavo v zemljo in je bil ves potolčen. Po treh dneh se mu ni več poznalo... »Zdrava kri!« je rekel oče Murnik.

Marjan Skrbinšek, Leon Štukelj, Jože Vadnov, Miro Forte

Ne streljaj očeta in matere!

Dva zločinska sina — In še dve zgodbi o mladini

V Beli krajini je mlad zločinski sin ponoči ustrelil svojo mater, ki je sladko spala v svoji postelji. V Ješencih pri Račah je še leto mlajši zločinec dvignil puško nad očeta. Doslej je veljala četrta: »Spoštuj očeta in mater!...« Ali jo bomo morali predrugačiti, da bo vsaj branila: »Ne ubijaj očeta in matere!« — Prejeli smo naslednja poročila:

Sedemnajstletnik je ustrelil spečo mater

Metlika, 30. julija.

V Radovici pri Metliki se je zgodil grozovit zločin. 17letni Jože Jurglič se je bil pravkar izučil za ključavničarja in postal pomočnik. Preteklo nedeljo se je fant vrnil od mojstra Cimermana domov k materi Mariji, ki je pred osmimi leti ovdovela, a se je lani po daljšem konkubinatu spet poročila s pridnim delavcem Martinom Režekom. V noči od ponedeljka na torek je Jože Jurglič, ki je nekaj kuhal jezo na mater, šel spat s svojim tovarišem Bajukom na seno, toda pred odhodom na senik se je še za pol ure odstranil.

Ta čas je vlomil vežna vrata in se splazil v stanovanje, kjer sta spala mati in očim. Prižgal je luč, stopil k materini postelji in nastavil materi na čelo samokres, sprožil in tiho pobegnil. Mati je zakrilila in udarila po možu, ki je ležal ob njej. »Kaj ti je?« jo je vprašal. Ko ni odgovorila, je prižgal luč, opazil ranico na sencu in videl, da žena hropeče umira. Hitel je po zdravnika dr. Omahna v Metliko, a ko je ta prišel je mogel ugotoviti le, da je bila ustreljena prav od blizu. Sodna komisija je v torek popoldne ugotovila, da je krogla 6.35 mm obtičala v možganih, 8 cm globoko. Lasje so bili od strela ožgani. Orožniki so aretirali moža Martina Režeka in sina Jožeta, ki je povedal, kako je ustrelil mater in tudi priznal, da je v nedeljo ukradel materi 2.000 Din, nakar je 500 Din zapil nekaj so mu odnesli tovariši, ko je bil pijan, ostalo pa je zakopal v vinogradu.

Šestnajstletnik je skozi okno obstrelil očeta

Maribor, 31. julija.

Davi ob pol 4. je korakal preko Kralja Petra trga mladenič, ki je nesel na hrbtu puško Stražnik, ki ga je opazil, mu je zaklical »Stoj!« Vendar se mladenič za poziv ni zmenil, marveč je pričel bežati proti državnemu mostu. Stražnik je tekel za njim in ga sredi mosta dohitel. Mladeniča so spravili na stražnico, kjer je izpovedal, da se piše Josip Traferner, star 16 let, in da je v sredo zvečer okoli 22. ure v Ješencih št. 1 pri Račah ustrelil skozi okno svojega očeta, s katerim se je že popoldne prepiral. Puško, staro avstrijsko werndlovko je bil ukradel iz neke železniške čuvajnice v bližini Pragerskega. Prepir je nastal, ker je oče odkazal sinu neko delo, ki ga pa sin ni hotel izvršiti. Fanta so pridržali v zaporu, kmalu nato pa so pripeljali v bolnišnico očeta, ki je obstreljen na levici in posebno nevarno na prsih.

Zaradi malenkosti je šel pod vlak

Maribor, 30. julija.

Včeraj smo poročali o mladem samomorilcu, ki se je vrgel med Teznom in Bohovo pod kolesje drvečega vlaka. Davi pa se je prijavil pri tezenskih orožnikih neki gojenec tukajšnje vinarske in sadjarske šole, ki je v mrtvašnici radvanjskega pokopališča prepoznal pokojnika. Je to 18-letni absolvent mariborske Vinarske in sadjarske šole Vladimir **Kos**, rojen v Zagrebu in pristojen v Zagorje ob Savi. Vzrok samomora je malenkosten: Kos je namreč vzel nekaj vina, ki je last šole, z namenom, da ga bo ob zaključku šolskega leta skupno s svojimi tovariši popil. Ker pa se je zbal posledic, ki bi pa ne bile tako hude, kakor si je Kos predstavljal, si je gnal stvar tako k srcu, da se je odločil za samomor.

Dva bratca sta se zastrupila

Maribor, 30. julija.

Pri Lorberjevih v Ploderšnici v Slovenskih goricah so otroci jedli volčje jagode. Na 15-letnem Leopoldu in 10-letnem Stanku Lorberju so se pokazali znaki zastrupljenja in so oba odpremili v mariborsko splošno bolnišnico. Med potjo pa je 10-letni Stanko podlegel, dočim so Leopoldu izprali v tukajšnji bolnišnici želodec ter mu oteli življenje.

Nečedna afera

Ljubljana, 30. julija.

Posebno žalostno poglavje našega kriminala tvorijo otroci, ki se brez vsakega nadzorstva klatijo po mestu in okolici, beračijo po lokalih, prodajajo rože, pomalem kradejo in polagoma prihajajo do zmerom temnejših poslov. Stalnim gostom po gostilnah sredi mesta, a tudi policiji sta med njimi dobro znana dva okrog 12 let stara capinčka iz Domžal, ki so ju stražniki in detektivi že kdo ve kolikokrat zajeli na potepu in ju poslali domov, a starši, ki sami žive od prosjaštva, ju očitno zmerom vnovič pošiljajo na lov. Zadnjič so ju prijeli domžalski orožniki in fanta sta pri zaslišavanju začela pripovedovati reči, ob kakršnih bi se moralo slehernemu človeku, ki mu je iskreno kaj do morale v našem življenju in do zdravja naroda, ježiti lasje. Fantka sta namreč zaupala orožnikom, da jima včasih ni treba beračiti, ker lahko zaslužita razmeroma lepe pare s tem, da dajeta raznim gospodom v Ljubljani svoji bedni telesci na razpolago. Fantka so orožniki pripeljali v Ljubljano in tu sta policijske organe povedla na nekatera stanovanja, kjer so ju gospodje sprejemali. V zvezi s tem sta bila aretirana ugleden ljubljanski trgovec in neki pekovski mojster, ki je imel zaradi podobnih postopkov že večkrat opravka s kriminalnim oddelkom, nekega tretjega osumljenca pa je prav pred kratkim smrt rešila nadaljnjih sitnosti zaradi te reči. Fantka sta poromala domov, a v kratkem ju bomo gotovo srečali spet na ljubljanskih ulicah in sredi kake nove nečedne afere, zakaj vsa prizadevanja, da bi ju pristojna oblast spravila v kakšno varno zavetje, so ostala zaman.

Dva lepa konja je ubila lokomotiva

Ormož, 30. julija.

Na progi od Pragerskega proti Čakovcu se je danes ob 14. primerila huda nesreča, ki je ugonobila dva lepa konja, človeških žrtev pa po vsej sreči ni bilo. Posestnik Maks Hržič iz Trgovišča se je nekoliko zadržal v gostilni. Konja sta se naveličala stati pred gostilno in sta jo mahnila sama po cesti. Kakšna 2 km pred Veliko Nedeljo sta se bližala prehodu čez železnico, kjer ni zapornic. Prav tisti čas pa je privozil osebni vlak, ki odhaja iz Maribora opoldne, namenjen proti Čakovcu. Konja sta zdrvela naravnost pod lokomotivo, ki je ni bilo mogoče več ustaviti. Kolesa so obe lepi živali strahovito razmesarila.

Ptuj, 30. julija

Kakor se je popoldne ugotovilo, se je nesreča primerila takole: Vlak je zadel v voz posestnika Maksa Vernika, ki se je baš peljal preko tračnic. Pri prehodu čez železnico ni zapornic. Vlak je zadel v konja, enega je potegnil podse, drugega je odbil daleč vstran. Oba konja sta bila ubita. Voznik, ki je menda od silne vročine precej utrujen malo zadremal, pa je odletel v travo kraj ceste. K sreči se mu ni pripetilo nič hudega. Strojevodja je voz opazil in je ponovno potegnil za sireno, ki je pa Vernik očividno ni slišal. Vsekakor se nesreča ni zgodila po krivdi strojevodje. Posestnik ima 5000 Din škode. Na kraj nesreče je prišla popoldne tudi železniška komisija, ki je ugotovila vse podrobnosti.

Hude stiske našega kmeta

Kmetje ne morejo vnovčiti svojih pridelkov

Ptuj, 30. julija

Letošnja letina na Dravskem polju in v Slovenskih goricah bo skoraj za vse pridelke bolj pičla. Vendar pa imajo kmetje v teh krajih zdaj na razpolago

velike množine zgodnjega krompirja

po katerem pa je le neznatno povpraševanje. V prejšnjih letih so ta krompir razpošiljali na razne strani, letos pa ni bila še nobena pošiljka zabeležena. Le s postaje na Pragerskem so bili, kakor se čuje, odposlani trije do štirje vagoni, kar pa nič ne pomeni spričo tako velike zaloge. Da veletrgovci po zgodnjem krompirju ne povpraševajo je krivda v tem, da Zagreb, ki je bil v zadnjih letih glavni odjemalec zgodnjega krompirja, letos nič ne kupuje, ker ima dovolj pridelka iz okolice.

Zaradi stalnega deževnega vremena so nastopile na sadnem drevju najrazličnejše bolezni. Nekaj časa je še kazalo, da bo sadna letina prilična, toda naenkrat je začelo sadje odpadati. Zato

bo sadja bolj malo.

Od zgodnjih vrst so bili doslej štirje vagoni jabolk, in sicer beličnikov in astrahanov, poslani v Nemčijo. Cene so tem jabolkom po 1.50 Din. Povpraševanje po teh vrstah je sicer precejšnje, a žal je tega sadja premalo v naših krajih.

Stalno deževno vreme je bilo vzrok, da je

žito slabo rodilo.

Razen tega je žito zaradi dežja poleglo, da ga je prerasel plevel in je pridelek zdaj poln plevelnega semena. Zato naše žito nima nikake cene, čeprav ga je malo.

Čebule se v naših krajih pridela zmerom dovolj. Pred dvema letoma se je iz Ptuja in Moškanjcev izvozilo okrog 600 vagonov čebule po večini v Bosno in po zelo zadovoljivi ceni. Lani se je pridelalo malo čebule in je zaradi tega bila cena razmeroma dobra: 1.50 do 2 Din za kilogram. Letos pa je

cena čebuli zelo nizka

komaj 1 Din za kilogram, a še za to ceno ni naročil.

Kakor vse kaže, se obeta letos našemu kmetu še hujša stiska, kakor je bila prejšnja leta. Zlasti hudo se občuti slaba letina sadja, saj je prav sadje v zadnjih letih prinašalo našim kmetom razmeroma lepe dohodke. Ker nas stari odjemalci zapuščajo, bi bilo pač treba najti nova tržišča, toda kje jih naj dobimo v teh časih hude konkurence na vseh tržiščih s poljskimi pridelki.

Domače vesti

+ **Jugoslavija na duhovni olimpijadi.** Iz Subotice bo berlinski olimpijadi šest tekmovalcev, med njimi edini Slovan, ki bo Jugoslavijo zastopal na duhovni olimpijadi s svojim znanstvenim delom. To je inž. Kosta Petrović, subotiški mestni arhitekt, projektant velikega subotiškega sokolskega stadiona. V Berlin je poslal načrte idealnega stadiona vse s potrebno znanstveno obrazložitvijo. Z njim bodo tekmovali predstavniki petdesetih narodov.

* **10.000 Čehoslovakov prispe v nedeljo na Jadran.** Potni urad v Splitu je obveščen iz Prage da bo v nedeljo prispelo z izletniškimi vlaki v Split in na Sušak 10.000 čeških in slovaških izletnikov. Zadržali se bodo nekaj časa na Jadranu. Ker je že itak častno število bratskih gostov na Jadranu bo letos menda dosežen rekord njihovega obiska.

* **Sinjska alka** se bo tudi letos vršila po stari tradiciji 16. avgusta, v nedeljo po Veliki Gospojnici. Lani se je, kakor znano, primeril izpad, katerega žrtev je postal akademik Nikola Šipić. Stari alkarski vojvoda Vicko Grabovac je nato podal ostavko in alkarji so izvolili novega vojvodo trgovca Marka Buljana, za alajčauša pa Josipa Boko, ki je že 28 let alkar. Oba vodilna člana alkarjev sta iz vrst dr. Mačkove stranke.

* **Gospodarske prireditve našega malega človeka.** Kozjerejci v Sloveniji, združeni v svoji organizaciji za vso dravsko banovino, prirede 16. in 17. avgusta troje gospodarskih prireditev v Mengšu v prostorih ge. Kraljeve. 16. avgusta ob 8. zjutraj bo otvoritev prve razstave koz dravske banovine, obenem pa otvoritev prvega kozjerejskega zborovanja. Na dnevnem redu bodo tudi referati: »Plemenska odbira in vzreja kozje živine« (referent Hladnik), »Higiena in prva pomoč pri kozji živini« (vet. dr. Kolenc) in »Organizacija — sredstvo za pospeševanje umne kozjereje« (Inkret). Ob 10. dopoldne bo ocenjevanje razstavljenih živali po posebni komisiji, ki jo sestavljajo kmetijski strokovnjaki, veterinar in zastopnik kozjerejcev. Ob 18. razdelitev denarnih nagrad, naklonjenih od banske uprave v Ljubljani. Razstavljali bodo člani Kozjerejskega društva in bodo morale imeti razstavljene živali točne rojstne in podatke o kontroli molže. Razstavljajo se lahko bele sanske in rjave domače koze, obe vrsti brez rogov. V ponedeljek 17. avgusta bo istotam prvi plemenski kozji sejem, kamor lahko prižene vsak kozjerejec svoje živali na prodaj. Otvoritev sejma bo ob 9. zjutraj. Živali bodo tudi pregledane od prej omenjene komisije in izbrane kupljene v plemenske svrhe. Interesentov za nakup plemenskih koz je okoli 160. Vsi kozjerejci, bližnji in daljni, se bodo gotovo radi odzvali tej veliki gospodarski prireditvi.

* **Smrt inž. Stanka Toplaka.** V Koprivnici onkraj Zagreba so pokopali veleposestnika inž. Stanka Toplaka, ki ga je bil konj udaril v trebuh. Pokojnik, ki je pred vojno študiral v Nemčiji, se je udeležil kot dobrovoljec preboja solunske fronte. Po prevratu je bil šef kurilnice v Mariboru, a pred nekaj leti je zapustil službo in se posvetil svojemu veleposestvu, kjer ga je žal mnogo prerano zadela tragična smrt.

* *Novi grobovi.* V Kranju je včeraj umrla gospa Marija Rakovčeva, po rodu Močnikova, vdova po trgovcu z usnjem. Ugledno pokojnico, ki jo je dobro poznal velik del Gorenjske in so jo cenili ljubljanski trgovski krogi, bodo jutri ob pol 18. spremili k večnemu počitku. — Iz Križevniške ulice v Ljubljani bodo danes ob pol 15. spremili k Sv. Križu g. Friderika *Badiuro*, višjega sodnega oficijala v pokoju. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Pogreb sreskega načelnika g. Franja Levičnika** se je vršil že včeraj 30. t. m. V osmrtnici v »Slovenskem Narodu« je bila v datumu pogreba pomota.

* **Klis se hoče priključiti Splitu.** Kdorkoli je bil v Splitu, mu je ostala v spominu velikanska trdnjava, na katero je iz Splita veličasten pogled. Okrog trdnjave, ki danes nima seveda nobenega vojaškega pomena več, so zrasle vasi, ki štejejo nad 6000 prebivalcev. Ker trpe siromaščino, so Klišani pokrenili akcijo, da se občina Klis priključi Splitu, da jim ne bo treba plačevati užitnine pri uvažanju različnih njihovih pridelkov.

* **Reševalna služba v gorah.** Turistovski klub Skala, podružnica na Jesenicah, nam je poslal: Glede na izjavo v »Slov. Narodu« z dne 28. t. m. in v »Slovencu« dne 29. t. m. se čutimo dolžni sporočiti javnosti in zlasti onim novinarjem, ki poročajo o nesrečah v gorah, da TK Skala nima reševalnega odseka, kakor tudi nima lastne reševalne ekspedicije, ker to službo opravlja reševalna ekspedicija SPD, katero jo tudi financira. Če so pa nekateri reševalci slučajno tudi člani TK Skale, s tem še ni rečeno, da je ponesrečenca reševala ekspedicija TK Skale. Zato prosimo, da se v bodoče v poročilih o nesrečah ne omenjajo Skalaši kot reševalci, ker oni opravljajo reševalno službo kot člani reševalne ekspedicije SPD.

* **»Traviata« in »Madame Butterfly« v Rogaški Slatini.** Kakor smo že poročali, bo ansambl Narodnega gledališča iz Ljubljane uprizoril v zdravilišču Rogaški Slatini dne 1. in 2. avgusta operni predstavi »Traviata« in »Butterfly«. Naslovni vlogi v obeh operah bo pela Zlata Gjungjenčeva. V ostalih vlogah sodelujejo ga. Kogejeva ter gg. Gostič in Janko. Predprodajo in rezerviranje vstopnic je prevzel Putnik v Rogaški Slatini. Cene sedežem so od 10 do 25 Din, stojišča po 8 Din. Posetniki predstav iz Celja in Maribora dobijo informacije pri Putniku v Celju in Mariboru, kjer si lahko tudi rezervirajo vstopnice.

* **Jugoslovensko akademsko društvo v Kočevju** je na svojem izrednem občnem zboru izvolilo naslednji odbor: predsednik jur. Lipovec France, podpredsednik fil. Rankel Šipka, tajnik I. tehn. Rajšter Franko, tajnik II. fil. Rankel Breda, blagajnik pharm. Šajovec Ivo, revizorja jur. Vetrovec Josip in jur. Ecker Burghard, razsodišče: jur. Trošt Mirko, šum. Mlakar Slavko in Vetrovec Venčeslav.

* **Dogodek v letovišču.** V sloveči Banji Koviljači je kakor drugod polno gostov. Ko pa so se v torek večer v zdraviliškem salonu zabavali in plesali, je naenkrat nastal silovit pretep med dvema natakarjema in dvema zakupnikoma restavracije. Šlo je za 491 Din, ki jih zakupnika nista hotela plačati natakarjema. Borbeno orožje so bile čaše in gostje so se v paniki razbežali. Uvedena je bila stroga preiskava.

* **Spiritistična zgodba o dveh slovenskih bratih.** V sredo so imeli v Beogradu najbolj vroč dan letošnjega poletja (29 stopinj C v senci) — in včeraj je prineslo »Vreme« naslednjo senzacijo. Gostilničar Karel Brezovšek, ki prebiva v Zenici, se je nedavno podal v Sarajevo in obiskal neko slovečo spiritistko. Prosil jo je, naj prikliče duha njegovega pokojnega brata Blaža, ki je že leta 1906. kot dvajsetletnik zapustil domači kraj Laško in se podal čez veliko lužo. Do leta 1919. je Blaž pisal v domovino, potem se ni več zglasil. Spiritistka je klicala in odzval se je — ne Blaž, temveč duh mlajšega pokojnega brata Antona. In ta duh je povedal, da Blaž v Ameriki še živi, vendar že 16 let leži negiben v nekem ameriškem zdravilišču, upravitelji njegove lastnine pa ne dopuščajo, da bi obnovil zvezo z domovino. Antonov duh je tudi povedal Blažev natančni naslov. Karel Brezovšek je nato pisal v Ameriko in je pretekli torek prejel povratni recepis, na katerem je brat Blaž lastnoročno potrdil, da je pismo prejel. Karel Brezovšek pričakuje zdaj odgovora, nakar se bo odpeljal v Ameriko, da poišče in reši brata, ki ga je s pomočjo duhov našel po dolgih letih.

* **Zlorabe ekonoma Božidarja Severja v Kovinu.** V bolnišnici za duševno bolne v Kovinu, kjer je zaposlenih tudi več naših rojakov, imajo veliko afero. Preiskovalni sodnik je dal aretirati ekonoma Božidarja Severja, ki mu očitajo, da je v teku 10 let močno oškodoval bolnišnico, v kateri je povprečno po 500 duševno bolnih v oskrbi. Ekonom Sever je prodajal, kar je mogel, meso, živino, vozove. Kolika je skupna škoda, bo dognala natančna preiskava, ki hoče predvsem dognati, kdo vse je zapleten v afero in ali so komisije, ki so svoj čas že pregledovale bolnišnico, vedele za zlorabe Božidarja Severja.

* **Obračun pogumne kmetice z razbojnikom.** V Velikem Rabrovu pri Požarevcu je neki razbojnik obiskal ponoči domačijo uglednega kmetovalca Dimitrija Miloševića. Gotovo je vedel, da moža ni doma, pa se je nadejal kratkega obračuna in lepega plena pri kmetici. Toda bridko se je urezal. Kmetica, ki je mislila, da je prišel njen mož, je odprla vrata. Ko pa je razbojnik vstopil, ga je krepka Marija treščila s kolom po glavi, da se je kar zamajal. Potem je tako dolgo udrihala po njem, da je obležal v krvi. Zmagoslavno je Marija še nekaj časa ogledovala svojo žrtev, potem pa je zaklenila domačijo in šla po orožnike. Zločinca so prijeli, ne morejo pa dognati, kdo je in odkod se je priklatil.

* **Tragedija dveh sester.** V tekstilni tovarni v Dugi Resi je bilo ukradenega 3.000 m platna. Zaradi te velike tatvine je bilo aretiranih več delavcev in delavk in razni ugledni prebivalci. Preiskava je tako potrla sestri Marijo in Ružo Piršićevo, ki sta bili osumljeni sodelovanja pri tatvini, da sta se poslovili od življenja. Prva se je vrgla pod vlak 20letna Marija, dve uri nato pa 400 m dalje še njena sestra Ruža. Strahoviti dvojni samomor se je globoko dojmil vsega prebivalstva.

* **Velik lov na korale.** Zlarinski koraljarji so v teku zadnjih dni pri dvakratnem lovu nalovili 70 kg koral. To je izredno lep uspeh. V bližini otoka Žirija so odkrili komaj par metrov pod gladino veliko skalo, na kateri so našli 50 kg nenavadno lepih debelih rdečih koral. Globina okrog skale pa iznaša do 70 m. Lov se nadaljuje. Kogar nanese pot v Šibenik, naj se ustavi na otoku Zlarinu pred šibeniškim zalivom, da se seznani z življenjem ondotnih lovcev na korale.

+ **Kakor izvemo iz Rimskih Toplic,** bo bo od pričeteka avgusta tam spet sobe na razpolago.

* **Trgovci, ki uvažajo blago iz tujih držav,** dobe knjigo »Kontrolnik za uvoznike« pri davčni upravi Ljubljana, mesto, soba št. 1. (blagajna). Cena 50 odnosno 30 Din.

* **Tovarna** JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— **Sreska organizacija JNS za ljubljansko okolico** vabi na sejo sreskega odbora JNS, ki bo v nedeljo ob 9. v restavraciji »Zvezdi«. Na dnevnem redu je politično poročilo, določitev občnih zborov občinskih in krajevnih organizacij in določitev sreske skupščine. Zaradi važnosti dnevnega reda prosi odbor za polnoštevilno udeležbo.

u— **Československá obec v Lublani** upozorňuje své členy a příznivce, na tradiční 6. českou pout Československé Besedy v Kranji a doporučuje co největší účast při zájezdu. Tato oblíbená česká pout koná se v neděli dne 2. srpna 1936 o patnácté hodině na zahradě p. Križmana ve Stražišču nad Kranjem a slibuje opět býti dostaveníčkem krajanů z daleka i blízka. Tanec, atrakce atd. Agitujte mezi známými pro účast na zájezdu do Kranje!

u— **Naši sokolski olimpijski vrsti** bosta potovali v Berlin v posebnih enotnih oblekah. Srajce, kravate in pasove si je dala olimpijska članska vrsta napraviti pri ugledni tvrdki P. Magdič na Aleksandrovi cesti, ki jih je prav lepo izdelala in jih ima razstavljene v okusno prirejenem izložbenem oknu. Srajce so svetlosive barve, kravate modre s progami, a pasovi temnorjavi.

u— **Varovanci društva »Skrb za mladino«** so se vrnili. Pravkar so se vrnili zadovoljni in veseli varovanci in varovanke društva »Skrb za mladino« s prekrasnih počitnic v Poljanski dolini. Prav nobenega kislega in čemernega, zlasti pa ne suhega ni med njimi, saj so se zredili vsi od 2 do 4 kg. Deca se je ves čas pridno kopala, telovadila, igrala in hodila na izlete. V oskrbi je bila mladina pri prav prijazni gospe Tavčar-Demšarjevi v Logu, ki je šla društvu povsem tako na roko, da zasluži javno pohvalo. Društvo »Skrb za mladino« je človekoljubna organizacija, ki pomaga povsod, kjer se pokaže potreba, zlasti pri mladini, ter deluje pod vodstvom g. Mirka Urbasa s takšnim uspehom, da je lahko sličnim organizacijam za zgled.

u— **Spet poizkus samomora.** V sredo okrog 23. so bili reševalci nujno klicani v neko hišo v Kolodvorski ulici, kjer si je 40-letna soproga nekega trgovskega potnika v navalu obupa hotela končati življenje. Medtem ko je njen mož že več dni na službenem potovanju, se je ona v sredo zvečer oblekla v črno obleko, dejala molek med sklenjene roke in legla na posteljo, prej pa je v posodici pripravila oglja in ga zažgala, da bi jo plin polagoma zadušil. Sosedje pa so še ob pravem času spoznali njeno obupno namero, vdrli so v stanovanje in nesrečno ženo oteli gotove smrti. Vzrok njenega samomorilnega poizkusa je bil, kakor pravijo, precej huda živčna bolezen.

u— **Velja popraviti.** V podlistku na 3. strani včerajšnje številke pod naslovom **»Kdo naj nam sodi? Ženske v sodnem poklicu?« se je vrnila neljuba pomota.** Podnaslov v peti koloni se glasi pravilno: »Ne spol, — le ustmena (namesto čustvena) in strokovna izobrazba naj odloča!«

Dentist PALOVEC
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG
začasno radi bolezni ne sprejema.

u— **Tatovi na vseh koncih in krajih.** V sredo se je neznan tat prikradel v stanovanje kuharice Marije Flandrove na Kongresnem trgu, vlomil v omaro in odnesel kaseto s 4000 Din gotovine. Neki drugi vlomilec se je prikradel v podstrešno shrambo Marije Beštrove na Sv. Petra cesti in vzel črno moško suknjo z baržunastim ovratnikom, vredno 500 Din. Celestini Mozetičevi je neznan tat odnesel pleteno košaro, polno zelenjave, ki jo je za hip položila na tla pred neko pekarno na Sv. Petra cesti. Najbolj pa tudi zadnji čas cveto tatvine koles. Nič manj kakor 10 biciklov so v zadnjih dneh odpeljali neznani specialisti in jih razprodali deloma v mestu, deloma na deželi.

u— **Naočnike,** ki si jih je nekdo v noči 24. t. m. pomotoma izposodil, naj vrne nemudoma na policiji.

Iz Celja

e— **Nenadna smrt celjske učiteljice.** Včeraj zjutraj je umrla v svoji sobi v mestni narodni šoli v Zrinjskega ulici v 57. letu starosti gdč. Marija Zupanova, učiteljica na dekliški meščanski šoli v Celju. Ko so jo našli ob 10. dopoldne v postelji, je bila že mrtva. Zjutraj jo je bila zadela kap. Pokojnica je službovala zadnjih šest let v Celju. Bodi ji ohranjen lep spomin!

e— **Dve nesreči pri delu.** V sredo je padlo 20-letnemu, v Celju uslužbenemu ključavničarskemu pomočniku Karlu Žmaharju iz Bezovja pri Št. Juriju ob juž. žel. pri delu železo na desno nogo in jo zmečkalo. Ko je 48-letni posestnik Franc Šporn iz Pariželj pri Braslovčah nalagal premog, mu je padel velik kos premoga na levo roko in mu zmečkal palec. Ponesrečenca so oddali v celjsko bolnišnico.

e— **Usoden padec.** Včeraj smo poročali, da se je zidar Franc Ahtik pri padcu z ogrodja težko ponesrečil. Nesreča se je zgodila pri vili g. Pečarja v Tavčarjevi ulici in ne pri vili g. notarja Burgerja kakor so nam takoj po nesreči sporočili.

e— **Milijon dinarjev za hmeljarje.** Privilegirana agrarna banka v Beogradu je na intervencijo narodnega poslanca g. Prekorška dovolila še nadaljnjih 500.000 Din sezonskega kredita Savinjski posojilnici v Žalcu za obiranje in sušenje hmelja.

e— **Z noži sta ga obdelala.** V nedeljo okrog 23. sta Stanislav Železnik in Martin Pustoslemšek z Rečice ob Paki na postaji v Šmartnem ob Paki napadla 28-letnega posestnikovega sina Franca Brzelaka s Slatine pri Šmartnem ob Paki ter ga z noži močno poškodovala po vratu, desnem ušesu, hrbtu in desni roki. Brzelak se zdravi v celjski bolnišnici.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 operета »Ljubavna dražba« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— **Skozi Maribor** je včeraj s popoldanskim brzovlakom potoval nazaj na Češkoslovaško čehoslovaški minister za javna dela dr. Tuma.

a— **Učni uspehi nižje gozdarske šole.** Državna nižja gozdarska šola v Mariboru je včeraj zaključila svoje šesto šolsko leto. K sklepnim izpitom v dneh od 25. do 29. t. m. je bilo pripuščenih 9 učencev. Štirim so dovolili popravljalni izpit, eden bo moral tečaj ponavljati. Ustmenim izpitom je predsedoval kot odposlanec banske uprave višji gozdarski svetnik inž. Janko Urbas. Vseh 9 učencev je izpite dovršilo, eden z odliko, štirje s prav dobrim, 2 z dobrim, 2 pa z zadostnim uspehom.

a— **Obiskovalcem V. Mariborskega tedna.** Letošnji V. Mariborski teden bo od 1. do 9. avgusta. Za poset te prireditve bo veljala polovična vozna cena za potovanje od 30. t. m. do 9. avgusta, za povratek pa od 1. do 9. avgusta. Posetniki izven Maribora kupijo na odhodni postaji direktno vozno karto in železniško legitimacijo K 13 za 2 Din. Vozne karte se ne oddajo, ker veljajo z železniško žigosano legitimacijo za povratek. Oni obiskovalci, ki žele ostati več dni v Mariboru in ki so za vozno karto plačali 15 do 25 Din odnosno do 60 Din, kupijo lahko dražjo legitimacijo, ki jim omogoča večkratni obisk razstave. Za zunanje obiskovalce posluje stanovanjski urad za ves čas prireditve noč in dan v poslovalnici Putnika na glavnem kolodvoru.

a— **Obrtniška razstava v okviru Mariborskega tedna** bo otvorjena po oficielni otvoritvi Mariborskega tedna, ki bo v soboto 1. avgusta ob pol 11. na razstavnem prostoru Slovensko obrtno društvo v Mariboru.

a— **Polovične voznine po železnicah za upokojence.** Društvo jug. državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru naznanja svojim članom v zadevi 24kratne polovične vožnje po železnicah v l. 1936: 1.) Za leto 1936. še veljajo stare žel. legitimacije. 2.) Kdor že letos misli izkoriščati nove vozne ugodnosti, a ima v legitimaciji premalo »praznih« listov, ta naj do 1. avgusta predloži tajništvu Vrbanova 59, želez. legitimacijo in plača 2 Din za kupone (vložke, kuponi se bodo v Ljubljani pritrdili v legitimacijo in z njimi se bodo potem kontrolirala potovanja. 3.) Po novem pravilniku imajo sinovi pravico do voznih olajšav do polnoletnosti, hčerke pa do možitve. Če bi se kateri od teh že letos rad vozil s polovično vozovnico, a nima želez. legitimacije, tedaj naj ta istotako **do 1. avgusta** predloži svojo sliko ter 10 Din in 2 Din; nadalje pri sinovih še rojstni listek, pri hčerkah pa potrdilo, da so neporočene in da jih starši vzdržujejo; slednjič odrezek ček. nakaznice upokojenca (očeta, event. matere).

a— **Kopalčeva nesreča.** Včeraj popoldne se je na desnem bregu Drave kopal neki Fric Žurman iz Marmontove ulice 11. V reko je skočil tako nesrečno, da je zadel v skalovje pod vodo in dobil hude poškodbe po vsem telesu. Nemudoma so ga prepeljali v bolnico.

a— **Tihotapstvo s konji** preko meje je v zadnjem času v bujnem cvetu. Graničarji na meji pri Dravogradu so te dni zaplenili tri konje, ki sta jih nameravala dva posestnika spraviti na avstrijsko stran. Posestnika sta pobegnila.

a— **Putnikovi izleti z avtokarom.** O priliki gostovanja ljubljanske opere v Rogaški Slatini 1. in 2. avgusta (1. avgusta »Traviata«, 2. avgusta »Madame Butterfly«, začetek oba dneva ob 21.) priredi Putnik dva izleta z avtokarom v Rogaško Slatino. Odhod v soboto 1. avgusta od hotela »Orla« ob 18., odhod iz Rog. Slatine ob 1. ponoči. Odhod v nedeljo 2. avgusta od hotela »Orla« ob 13. Popoldne kopanje v novem modernem bazenu v Rog. Slatini, koncert, promenada, zvečer opera. Odhod iz Rog. Slatine ob 1. ponoči. Vozna cena 45 Din. Ker bodo sodelovali najboljši solisti ljubljanske opere, je pričakovati izrednega zanimanja za oba izleta in prosimo interesente, da se čim prej prijavijo pri Putniku, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22.

a— **Putnikov izlet na Vrbsko jezero.** V nedeljo 2. avgusta pelje Putnikov udobni avtokar na Vrbsko jezero. Vozna cena z vizumom vred 120 Din. Kolektivni potni list. Odhod iz Maribora od hotela »Orla« ob 5. zjutraj, povratek ob približno 23. Vse nadaljnje informacije in prijave pri Putniku, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22 in 21-29.

Vsak dan cvetje ob spomeniku Viteškega kralja

Ribnica, 30. julija.

Utihnilo je slavnostno razpoloženje, življenje je zopet steklo v svojo vsakdanjo strugo, pred sokolskim domom pa kraljuje iz dneva dan na svojem podstavku iz podpeškega marmorja bronasti lik našega pokojnega vladarja Uedinitelja. Nemo toda veličastno zre na mimoidoče, katerim z živo gesto neprestano dopoveduje: jaz sem svoje napravil, a sedaj je na vas, da nadaljujete započeto delo! Še danes, tri tedne po odkritju roma mnogo ljudi pred spomenik, ga ogledujejo in — premišljujejo.

Imamo vsak dan dokaze na licu mesta, da spomin na herojsko žrtev ne bo nikdar obledel. Kdo vé, katera nevidna roka polaga vedno pred spomenik kite svežega cvetja! Če bi ne bilo nič drugega, že to dejstvo jasno kaže, da je bil ribniški Sokol na pravi poti, ko se je lotil na tak način proslaviti svojo 30 letno delovanje.

Na Anino nedeljo je doživel naš trg spet majhno, toda iskreno slavje. Dva velika avtobusa s 50 brati in sestrami s Sušaka sta se ustavila pred našim ponosnim domom. Po ogledu prostorov je položil br. Boras pred spomenik lep lovorjev venec okrašen s suhim cvetjem in mahom primorskega krasa, trakovi pa so nosili zlat napis: »Viteškome kralju — Zanatlije Sušaka«. Polni pietete so se poklonili spominu prerano ugrabljenega kralja in marsikatero oko je uprlo zasolzeni pogled v mile poteze kraljevskega mučenika. V kratkih jedrnatih besedah je pozdravil sušaške brate in sestre br. Ančik Jože in se jim zahvalil za poklonjeni venec, poudarjajoč: Kakorkoli nas ločijo razdalje, nas vendar krepko veže ideja sokolskega bratstva, in ljubezen v močan in odporen zid, ob katerega zaman butajo valovi sovražnikov«. Po kratkem, a tem prisrčnejšem bivanju v našem prijaznem trgu so se vrli Sušačani zopet vrnili.

Aj.

OBIŠČITE od 1. do 9. avgusta 1936
JUBILEJNI 5. mariborski teden
POD POKROVITELJSTVOM
NJ. KR. VIS. KRALJEVIČA ANDREJA
(50% popusta na železnicah od 30. julija do 11. avg. 1936)
Velika gospodarska in kulturna revija!
Industrija - Tekstil - Obrt - Trgovina - Kmetijska razstava - Pokušnja vin - Velika gasilska razstava in gasilski kongres - Jadralno in motorno letalstvo - Protiplinska obramba - Filatelistična razstava in borza znamk - Zgodovina - Umetnost - Socialno skrbstvo - Tujski promet - Žena v obrti - Modna revija - Akvaristična - Kunčerejska razstava - Golobarska razstava - Kongresi - Koncerti - Sport - Veseličnі park na razstavišču.
Mariborski otok,
najlepše kopališče v Jugoslaviji...
Zeleno, romantično Pohorje...
Gostoljubni, lepi Maribor...
VAS VABIJO!

Iz Kranja

r— **Československá beseda v Kranju** pořádá tuto neděli, dne 2. srpna o patnácté hodině na zahradě pana Križmana ve Stražišču obvyklou svoji 6. českou pout a zve srdečně jak všechno členstvo, tak i přátele a příznivce k účasti. K tanci bude hráti vojenská dechová hudba, připraveny jsou nové poutové atrakce.

Vestnik ZKD

Idejno-praktični tečaj mariborske ZKD

O priliki Mariborskega tedna v dneh 7. in 8. avgusta t. l. priredi mariborska ZKD dvodnevni tečaj z naslednjim sporedom:

V petek, 7. avgusta

Ob 10. uri otvoritev tečaja in idejno predavanje: Program ZKD. Od 11. do 12. ure: Naše manjšinsko vprašanje. — Od 14. do 19. ure: Zložljivi odri in kulise. Izdelovanje lepakov za prireditve.

V soboto, 8. avgusta

Od 8. do 9. ure: Takse in pristojbine za prireditve. Praktična navodila. — Od 9. do 10. ure: Splošna izobrazba podeželskega ljudstva. — Od 10. do 12. ure: Praktična navodila za vodstvo in spravljanje knjižnic ter po možnosti ogled knjižnice. — Od 14. do 19. ure: Šminkanje. Praktično razkazovanje po strokovnjaku. — Ob pol 21. uri: Prijateljski večer. — V nedeljo poset Mariborskega tedna.

Tečaj se bo vršil v mali dvorani Narodnega doma. Udeleženci, ki so se prijavili ter reflektirajo na prosto prenočišče, se naj zglase pred pričetkom tečaja v Zvezinih prostorih v Cankarjevi ulici štev. 1 ali ob 10. pri tajniku ZKD pri vhodu v dvorano v Narodnem domu. Društva, ki še nameravajo poslati koga v ta tečaj, naj vpošljejo prijave takoj, da jih ZKD še prejme do najkasneje 4. avgusta. Dosedaj se je komaj 23 društev prijavilo.

Za solnčenje!

Ni olje! Niti krema. Rujavenje ni umetno Tschamba-Fii — osvežujoča tekočina Vas obvaruje solnčarice, Vam naredi lepo rujavo barvo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Generalno zastopstvo
Drogerija Gregorič,
Ljubljana — Prešernova ul. 5.

Policija ima opravka...

Tri zgodbe iz ljubljanske dnevne kronike

Ljubljana, 29. julija.

Topli poletni meseci so vsako leto obenem tudi svojevrstna sezona kriminala, saj prinaša počitniški način življenja mnogo možnosti za tatinske podvige. Eden izmed tipičnih poletnih kriminalov je kraja obleke in vrednostnih predmetov po kopališčih.

Lep plen na Savi

Tako je v soboto popoldne na Savi pri Ježici neznan storilec odnesel učitelju Rudolfu Zajcu iz Zg. Šiške hlače, v katerih je imel poleg denarnice z nekaj drobiža tudi 800 Din vredno srebrno cigaretno dozo in zapestno nikeljnasto uro, da je skupna škoda znašala okrog 1200 Din. Tatvine so osumili najprej nekega mladoletnega Šiškarja, ki je že lani izvršil več podobnih tatvin na savskem pobrežju, naposled pa so tatu izsledili v osebi mladega brezposelnega delavca, ki je po rodu iz Domžal, a stanuje v Nunski ulici v Ljubljani. Dragoceno dozo je medtem že prodal nekemu krojaškemu mojstru v florjanskem predmestju za 10 Din, ta pa jo je takoj odnesel v mestno zastavljalnico, kjer so mu izplačali nanjo 50 Din. S hlačami se je tat odpravil na starino, kjer jih je nekemu delavcu prodal za 15 Din. Tatvino je aretiranec brez oklevanja priznal.

Dva mlada vlomilca

Vlomilcu pri carinskem posredniku Vojtehu Vardjanu na Vilharjevi cesti je policija kmalu prišla na sled. Mož je 20-letni brezposelni mesarski pomočnik Janez Vider iz Velike Račne pri Grosupljem, ki je na policiji povedal, da je 5000 Din vredni stroj prodal neki zasebnici za 250 Din. Stroj je policija vrnila lastniku; fanta, ki se je šele pred 14 dnevi moral zagovarjati zaradi nekih drugih tatvin, pa izročila sodišču. Nekaj manjših grehov ima na vesti tudi 20-letni delavec Lojze G., ki je brez dela in brez stalnega bivališča in ki so ga v ponedeljek aretirali v Štepanji vasi. Osumljen je namreč, da je prejšnji dan tovarišu ukradel kos blaga za obleko, neki posestnici pa 200 Din vredno budilko, ki jo je nato prodal dalmatinskemu krošnjarju za 60 Din.

Ukradena kolesa je zastavljal pri čevljarjih

Davi so na Gallusovem nabrežju aretirali 24letnega brezposelnega čevljarskega pomočnika, ki je v borbi proti krizi prišel na čisto izviren trik. Zadnje dni je hodil po Ljubljani, in kadarkoli je nanesla prilika, je pred kakšno hišo sunil kolo, ki ga je potem na čisto svojevrsten način spravil v denar. Tako se je n. pr. včeraj dopoldne na kolesu pripeljal k čevljarskemu mojstru Alojzu Guzelju v Rožni ulici, češ da ima dobrega kupca in da nujno potrebuje dva para ženskih sandal in par moških gojzeric. V pol ure da se vrne z denarjem, za ta čas pa zastavi svoje kolo. Ker fanta le ni bilo nazaj, je mojster Guzelj prišel na sum, da gre za sleparijo, in je stvar prijavil policiji.

S pomočjo Guzeljevega pomočnika je dopoldne na Gallusovem nabrežju stražnik ustavil fanta, ki ga je bilo mogoče že od daleč spoznati po tem, da šepa na desno nogo. Pri zaslišavanju je mirne duše priznal, da je kolo, ki ga je zastavil pri Guzelju, v torek popoldne na Vodnikovem trgu odpeljal nekemu oficirju. Prišel je bil namreč do izkustva, da se z ukradenimi kolesi prav lahko delajo dobre kupčije v čevljarski stroki. Tako je že v soboto dopoldne pri Jugoslovanski tiskarni ukradel kolo, ki ga je pri nekem mojstru v Šiški prav tako zastavil za čevlje. Včeraj je izpred glavne pošte odpeljal neko drugo kolo, ki ga je potem zastavil nekemu čevljarskemu mojstru na Tržaški cesti, čevlje pa je pri dobrih, obutve potrebnih ljudeh za majhno ceno spravljal v denar. Policija pričakuje, da bo fant še z drugimi priznanji prišel na dan.

Pri težki stolici,
napihnjenosti, glavobolu, zaradi zapeke, izčistita ena ali dve čaši naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice
prebavila.
FRANZ-JOSEFOVO
vodo
pijejo radi tudi bolniki, ki leže in jo smatrajo za dobroto.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Sokolski dom v št. Vidu

Postavili ga bodo v spomin Viteškega kralja Aleksandra in vižmarskega tabora

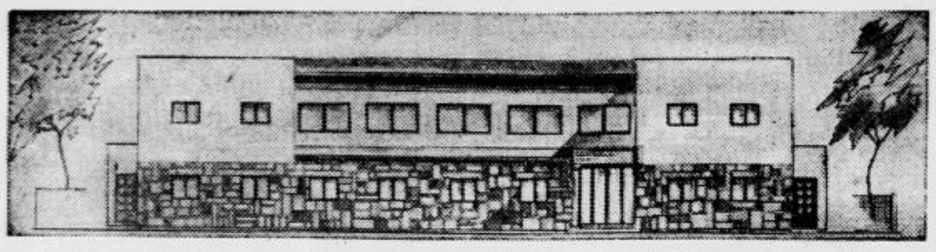

Pročelje bodočega sokolskega doma v št. Vidu nad Ljubljano. Po načrtu inž. M. Kosa (1:100)

Ko je bilo pred osem in dvajsetimi leti ustanovljeno Sokolsko društvo v Št. Vidu nad Ljubljano, pač nihče izmed ustanoviteljev ni upal v takratnih težkih prilikah na skorajšnjo postavitev lastnega društvenega doma. V tistih časih, zlasti še med svetovno vojno, so bile razmere za društvo skrajno neugodne, vendar ni bilo med zavednimi člani in članicami nikoli omahljivosti in bojazni.

Po vojni se je društvo v svobodni jugoslovenski državi razgibalo v vsakem oziru. Kupilo je ob glavni cesti prostor za letno telovadišče ter je redno prirejalo javne nastope. Ob priliki proslave pet in dvajsetletnice društvenega obstoja je bil na zgodovinskih tleh vižmarskega tabora okrožni zlet in tedaj je dozorela misel postavitve trajnega spomenika na ta najznamenitejši narodni tabor (17. maja 1869.), kjer je slovenski narod formuliral svoj politični program, ki je vnel v slovenskih srcih tolikšen ogenj navdušenja, da je bil že naslednje leto začrtan južnoslovanski program — začetek jugoslovenske ideje pri nas, ki se je uresničila skoraj točno pol stoletja kasneje. Tej veličastni narodni in politični ljudski manifestaciji je nameraval že nekoč narodni odbor postaviti dostojen spomenik, kar je avstrijska vlada prepovedala. Sicer pa bi bil takšen spomenik v kakršnikoli obliki na terenu samem več ali manj neopažen in zapuščen. Šentviško Sokolsko društvo pa je hotelo na vsak način izpolniti željo naših prednikov, zato se je ob omenjeni obletnici na njegovo iniciativo izvolil v Ljubljani akcijski odbor z nalogo, da zgradi v spomin na ta znameniti tabor sokolski dom v Št. Vidu, ki naj bi pričal poznim rodovom o dobi, ko se je pričela med nami borba za svobodo. Obenem naj bi bil ta spomenik simbol ljubezni do rodne grude, do naše države in do našega viteškega kralja Zedinitelja Aleksandra I. Akcijski odbor je razposlal pozive oziroma prošnje vsem slovenskim denarnim zavodom, industrijskim podjetjem in sličnim ustanovam za dobrohotne prispevke, toda razen ene izjeme se ni odzval nihče tej plemeniti akciji!

Društvo s svojim starosto dr. J. Arkom navzlic temu ni odnehalo. Ker bi bilo letno telovadišče za postavitev doma premajhno, je kupilo pred dvema letoma nov velik prostor 10.000 kvadratnih metrov, kjer hoče zgraditi svoj dom, posvečen spominu pokojnega kralja in vižmarskega tabora. Načrte za stavbo je izdelal inž. M. Kos. Dom res ne bo razkošen, zato pa bo praktično urejen ter bo popolnoma služil svojemu namenu. Pročelna stran doma (gl. skico) meri po načrtu 34 m. Oder in telovadnica bosta dovolj velika (dolžina 27 m, širina 11 m). Ker pa društvo v sedanjem času ne zmore vseh stroškov, mora, pa tudi sme glede na veliki pomen bodočega doma računati na javno podporo. Zato bo prihodnjo nedeljo 2. avg., ob treh popoldne priredilo na svojem starem letnem telovadišču veliko javno tombolo s štirinajstimi glavnimi in 350 manjšimi, toda zato nič manj praktičnimi dobitki. Ves dobiček tombole in velike vrtne veselice s plesom brez vsake vstopnine gre v korist gradnje sokolskega doma. Med veselico bo sodelovalo godbeno društvo iz Medvod. Naj ne bo nobenega zavednega Slovenca, domačina, iz okolice, pa tudi ne iz bližnje Ljubljane — saj je Št. Vid s svojimi prometnimi zvezami najbližja in najcenejša izletna točka za Ljubljančane — ki ne bi po svoji moči in dobri volji pripomogel ob tej priliki h končnemu uresničenju lepe, pa tudi važne sokolske stavbe na gorenjskem pragu slovenske prestolnice.

Gospodarstvo

Svetovna produkcija jekla se je podvojila

Produkcija jekla je od nekdaj nekako merilo za konjunkturno gibanje, saj spada jeklo med najvažnejše investicijske dobrine. Produkcija jekla prav občutno reagira na vsako zboljšanje ali poslabšanje konjunkture. Prav zaradi tega je značilno, da se je v zadnjih treh letih svetovna produkcija surovega jekla skoro podvojila. Letno poročilo nemške zveze jeklarn v Düsseldorfu navaja naslednje zanimive številke o svetovni produkciji surovega jekla:

	milijonih ton
1929. (maks.)	122.0
1932. (min.)	51.0
1933.	68.5
1934.	82.5
1935.	99.6

Medtem ko je v letu 1932. svetovna produkcija jekla padla na 51 milijonov ton, je lani zopet dosegla 99.6 milijona ton, pri tem še vedno zaostaja za rekordnim letom 1929., ko je bila zabeležena maksimalna svetovna produkcija 122 milijonov ton. Produkcija Nemčije same je lani znašala 16.5% svetovne produkcije. Po količini pa se je dvignila od 7.2 milijona ton v letu 1932., ko je bilo zabeleženo najnižje stanje, na 16.4 milijona ton v lanskem letu.

Tudi glede cen je na svetovnem trgu zabeležiti precejšnje zboljšanje. Cena okroglemu železu na svetovnem trgu je bila najnižja v jeseni 1932., ko je znašala le 2 funta in 2 šilinga, medtem pa se je cena zopet dvignila na 3 funte 5 šilingov (vse računano v zlatih funtih). Navzlic 50% dvigu pa so cene še vedno znatno nižje nego pred nastopom gospodarske krize, ko je cena okroglemu železu na svetovnem trgu dosegla višino 6 funtov 4 šilinge. Seveda so bile te velike fluktuacije zabeležene le na svetovnem trgu, dočim je bil padec cen v industrijskih državah za domačo potrošnjo mnogo manjši. Že leta 1929. je znašala n. pr. v Nemčiji cena za okroglo železo v notranjem prometu 135 do 141 mark, dočim je takrat znašala cena na svetovnem trgu 124 mark. V teku krize je leta 1932. notranja cena v Nemčiji padla le na 104 do 110 mark, medtem ko je na svetovnem trgu zdrknila navzdol na 42 mark.

Glede na pristop Anglije k mednarodnemu železarskemu kartelu pričakujejo nadaljnje zboljšanje cen železu na svetovnem trgu. Sporazum med Anglijo in mednarodnim železarskim kartelom bo stopil te dni v veljavo in bo sedaj 90% svetovnega izvoza železa pod kontrolo tega mednarodnega kartela, odnosno kartelnih organizacij, ki so združene v tej mednarodni organizaciji. Po novem mednarodnem sporazumu so uvozne količine za posamezne države točno določene.

Obeta se nam dobra hmeljska kupčija

Ni je kmalu industrijske rastline, ki bi bila tako podvržena silnemu nihanju cen, kakor je to hmelj. Zato pa tudi špekulacija s tem blagom najbujneje cveti. Žatesko združenje hmeljarjev opozarja člane, naj ne nasedajo navedbam nesolidne trgovine, koliko bo zraslo letos blaga. Špekulanti širijo te vesti, da bi prišli ceneje do hmelja. Tudi pri nas se že širijo slične vesti. Pravkar so došla poročila o strahovitem neurju, ki je zajelo ves žateški okoliš na Češkoslovaškem. Toča in vihar sta opustošila tisoče hektarov najlepših nasadov. Ponosne zelene žičnice ležijo v velikem delu porušene v blatu. Vlada je poslala vojaštvo na pomoč, da skuša postaviti nazaj žične konstrukcije. Kdor je že videl takšno nesrečo, ve, da je tu človeško delo zaman. Vsaj polovica pričakovane letine (50.000 metrskih stotov) je uničenih, ostala polovica pa bo dala v barvi slabo blago, posebno, ker dan za dnem sledijo vroči pripeki hudi nalivi.

Iz Nemčije poročajo o rumenenju listja zaradi moče in peronospore, proti kateri je boj s škropljenjem nemogoč zaradi deževnega in soparnega vremena. V Ameriki razsaja huda plesen na hmelju, tako da ceni trgovina pridelek na 115.000 vreč, dočim znaša potreba 175.000 vreč. Zaradi tega se zadnje dni dviga cena hmelja dnevno za 2 do 3 cente pri funtu (2 do 3 Din pri kg). Nemška uradna cenitev govori, da bo pridelek za 2 petini manjši od lanskega. Trgovina zato pridno sega po skromnem ostanku lanskega pridelka, ki ga je v Evropi v celem komaj 20.000 starih centov.

Konzum piva po svetu raste. Zlasti Amerika je dvignila konzum od 27 milijonov sodov v letu 1933. na 45 milijonov sodov v lanskem letu. Ne bo dolgo trajalo, ko bo dosegla predvojno višino 66 milijonov sodov. Izvoz nele hmelja temveč tudi piva v Ameriko bo torej znaten.

Na hmeljarju je sedaj, da ohrani mirno kri in zdravo pamet ter ne naseda nobenim lažem spekulantov. Mi imamo zdrav, zelen hmelj, kakršnega bo letos trgovina z lučjo iskala. Ohranimo mu barvo s tem, da ga vsaj še enkrat pred obiranjem vestno poškropimo z 1% bakrenim apnom. Galična brozga ni priporočljiva za kobule, ker pusti sledove.

Gospodarske vesti

= **Načrt novega zakona o carinski tarifi.** V novembru lanskega leta je bil v finančnem ministrstvu (v oddelku za carine) ustanovljen poseben odbor strokovnjakov, ki je dobil nalogo, da zbere gradivo in da potem izdela načrte novega zakona o splošni carinski tarifi. Naš sedanji zakon o splošni carinski tarifi se je izkazal v marsikaterem pogledu kot nesodoben in je treba tudi tarifo samo v marsičem spremeniti. Iz Beograda poročajo, da je načrt tega zakona o splošni carinski tarifi izdelan in bo te dni razposlan korporacijam in organizacijam v proučitev in izjavo. Dosedanji zakon o splošni carinski tarifi je star že 11 let in je bil l. 1925. uveljavljen na podlagi pooblastila v finančnem zakonu kot zakonski načrt o splošni carinski tarifi.

= **Občina, ki hoče za vsako ceno privabiti industrijo.** Iz Zagreba poročajo, da je občinska uprava v Začretju v krapinskem srezu na pobudo občanov sklenila nuditi industrijskim podjetjem, ki bi se naselila na področje občine, izredne ugodnosti. Sklep občinske uprave, ki ga je potrdila nadzorstvena oblast, kaže, kako nevarno bi bilo, če bi občine pričele tekmovati v tem, katera bo pridobila več industrijskih podjetij. Občina Začretje, ki ima okrog 9000 prebivalcev, je namreč sklenila, da da onemu, ki zgradi tekstilno ali kako drugo tvornico, naslednje olajšave: 1) brezplačno zemljišče za gradnjo tvornice poleg železniške postaje Sv. Križ - Začretje, ki ni podvrženo poplavi in se nahaja tudi tik banovinske ceste Podsused — Ptuj in potoka Krapnice, ki ima dovolj čiste vode, 2) občani se stavijo brezplačno na razpolago za pomoč pri gradnji tvornice, 3) podjetnik dobi brezplačno na razpolago 1000 vozov z dovažanje potrebnega gradbenega materiala, 4) podjetje bo 10 let oproščeno občinske doklade.

= **Aktivni kliringi.** Kakor je razvidno iz najnovejšega poročila Narodne banke, se je saldo naših klirinških terjatev v Nemčiji v poslednjem tednu nekoliko dvignil. Dne 29. julija je znašal klirinški saldo v prometu z Nemčijo 20.77 milijona mark nasproti 20.3 milijona mark dne 22. julija (zadnji izplačan avizo nosi številko 10.131 in datum od 29. julija 1935). V klirinškem prometu z Italijo se je saldo zmanjšal od 40.20 na 40.04 milijona lir. Naša klirinška terjatev v prometu s Turčijo se je dvignila od 1.1 na 1.25 milijona francoskih frankov. Klirinški saldo v prometu s Turčijo pa znaša le 131.000 Din. — Grško jugoslovenskih kompenzacijskih bonov je bilo 10. julija v prometu za 43.4 milijona drahem, saldo blokiranih terjatev pri Grški banki pa je znašal 25. julija 42.55 milijona Din.

= **Padec španske pezete.** Zaradi revolucionarnih nemirov in bojev v Španiji je tečaj španske pezete v zadnjem tednu znatno popustil. Deviza Madrid oficielno na borzah sploh ne notira več. V privatnem prometu je zadnje dni tečaj zdrknil navzdol za 20%, tako da se trguje pezeta v Parizu že po 1.40 franka, medtem ko je prej znašal tečaj nad 2 franka.

Borze

30. julija

Na ljubljanski borzi so oficielni tečaji deviz ostali skoro brez bistvenih sprememb. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.72, angleški funti pa so notirali 238—238.50. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.67, angleški funti po 238 in grški boni po 30.31, dočim so se španske pezete nudile po 6. Nemški klirinški čeki so se trgovali v Ljubljani po 13.75, v Beogradu po 13.6436 in v Zagrebu po 13.65, odnosno za konec avgusta po 13.5350 in za konec septembra po 13.525. V italijanskih lirah je bil danes v privatnem kliringu v Beogradu zabeležen tečaj 3.15 do 3.20.

Na zagrebškem efektnem tržišču je notirala vojna škoda 362 do 364 brez zaključka. Promet je bil zabeležen le v delnicah PAB po 233.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2962.43—2977.03, Berlin 1751.33—1765.21, Bruselj 734.90—739.96, Curih 1424.22—1431.29, London 218.27—220.32, Newyork 4322.52—4358.83, Pariz 287.87—289.31, Praga 180.33—181.44.

Curih. Beograd 7, Pariz, 20. 211.25, London 15.3625, Newyork 306.125, Bruselj 51.65, Milan 24.15, Amsterdam 208, Berlin 123.15, Dunaj 57.30, Stockholm 79.25, Oslo 77.2250, Kobenhavn 68.6250, Praga 12.67, Varšava 57.60, Budimpešta 60.50, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: vojna škoda 362—364, 6% begluške 66—67, 7% invest. 83 den., 7% stabiliz. 83—83.25, 7% Drž hip. banka 86—87, 7% Blair. 73.25—73.75, 8% Blair 83—84; delnice: PAB 233—235, Trboveljska 135 bl. Šečerana Osijek 135 bl.

Beograd. Vojna škoda 263.50—265, 4% agrarne 48—48.50, 6% begluške 69—69.25 (69), 7% invest. 83 den., 7% stabiliz. 83 den., 7% Blair. 73.50—73.75 (73.65), PAB 231—232.50 (232).

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 30. julija. **Začetni tečaji: pšenica:** za sept. 109, za dec. 110, za maj 111; **koruza:** za sept. 95, za dec. 88.

+ **Winnipeg,** 30. julija. Začetni tečaji: **pšenica:** za okt. 98.25, za dec. 97.75, za maj 97.25.

+ **Novosadska blagovna borza** (30. t. m.) Tendenca nespremenjena. **Pšenica** (cene »Prizada«): potiska, šlep, 79 kg, 2% 127.50 — 128.50; gornjebaška in gornjebanatska, 79 kg. 2% 122.50; baška in banatska, 79 kg, 2% 120.50; sremska in slavonska, 78 kg 3% 114.50. **Rž:** baška nova 90 — 92.50. **Ječmen:** baški, sremski novi, 64 kg 87.50 — 90. **Oves:** baški, sremski in slavonski 100 — 102. **Koruza:** baška in banatska 97 — 98. **Moka:** baška, sremska, slavonska in banatska »0g« in »0gg« 195 — 205; »2« 175 — 185; »5« 155 — 165; »6« 135 — 145; »7« 115 — 125; »8« 100 — 102.50. **Otrobi:** baška, sremski in banatski 76 — 78.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (30. t. m.) Tendenca čvrsta. **Koruza:** za avg. 12.82 — 12.84, za sept. 12.63 — 12.65, za maj 11.42 — 11.44.

BOMBAŽ

+ **Liverpool,** 29. julija. Tendenca komaj stalna. Zaključni tečaji: za julij 6.89 (prejšnji dan 7.08), za dec 6.42 (6.58).

+ **Newyork,** 29. julija. Tendenca komaj stalna. Zaključni tečaji: za avg. 12.67 (12.88), za dec 12.02 (12.23).

Rada se peni, še bolj osvežuje, izdatna pri uporabi.

Din. 6.-

NIVEA PASTA ZA ZOBE

Normalna tuba 6.— Din, velika dvojna tuba 10.— Din.

= *Tudi Nemci hočejo pri nas eksploatirati bakreno rudo.* Po informacijah iz Beograda pripravlja neka nemška finančna skupina, ki jo tvorijo industrijske družbe in banke, ustanovitev posebne družbe v Jugoslaviji za eksploatacijo ležišč bakrene rude. Predstavniki te finančne skupine so baje že pričela pogajanja za odkup koncesij za proučevanje ležišč in za eksploatacijo rude. Zanimajo se za bakrene rudnike v Bosni in Srbiji, Nemški interesenti bodo baje v ta namen stavili na razpolago kapital v višini 250 do 300 milijonov Din in nameravajo zgraditi tudi naprave za predelavo surovega bakra v čisti baker in bakrene izdelke.

= **Angleži bodo zgradili še eno ladjo tipa Queen Mary«.** V angleški spodnji zbornici je podtajnik zakladnega urada Morrison te dni sporočil, da je zakladni minister prejel od družbe Cunard White Star Line predloge za gradnjo druge prekomorske ladje tipa »Queen Mary« z vsemi tehničnimi in računskimi podlagami in da je družba že sklenila naročiti gradnjo te ladje pri ladjedelnici John Brown & Co. Zakladni minister je družbi izjavil pripravljenost dovoliti potrebne kredite za gradnjo na podlagi zakona iz l. 1934., ki predvideva za gradnjo takih ladij kredite do 5 milij. funtov, ki se obrestujejo z obrestno mero pol odstotka izpod oficielnega diskonta. Kakor se zdi, se bo konkurenčna borba v gradnji prekomorskih velikanov med Anglijo in Francijo nadaljevala. Francoska družba Compagnie Générale Transatlantique, ki je lastnica parnika »Normandie«, je že pred kratkim sporočila v London, da bo prav tako zgradila drugi parnik tipa »Normandie«, če bi se k takemu koraku odločila angleška družba Cunard. Sedaj je stavljena francoska družba pred odločitev, ali bo tudi ona zgradila drugo ladjo tipa »Normandie«. Kakor se zdi so paroplovne družbe dobile nov pogum za gradnjo takih velikih ladij spričo okolnosti, da sta tako »Normandie« kakor »Queen Mary« v zadnjih mesecih pri vsaki vožnji docela zasedeni, predvsem z ameriškimi turisti, ki zopet v velikem številu potujejo v Evropo.

Iz Julijske Krajine

Tržaškim trgovcem Cesarju, Budinovi in drugim, je pokrajinski upravni odbor te dni odklonil njihove prizive zaradi trgovskih koncesij. Budinova in Cesar sta po rodu s Krasa.

V Postojni nameravajo graditi nekaj občinskih stanovanjskih hiš. Načrti so že odobreni.

V Hrenovici je občinska uprava nakupila dva radijska sprejemnika za šolo, hkratu pa je naklonila večji znesek tudi »dopolavoru« za knjižnico.

V Kanalu je dobila krajevna fašistična organizacija novega komisarja. Dosedanji vodja Cassanego je bil odstavljen. Za komisarja je bil imenovan Figlioli.

V Trstu in Puli se je zadnje dni mudila 1. eskadra italijanskega vojnega brodovja, sestavljena iz dveh modernih križark in večjega števila rušilcev.

Malo mesa! Čeprav so oblasti pred kratkim spet dovolile neomejeno prodajo mesa tudi ob torkih in sredah, vendar kaže, da bo treba z mesom zelo varčevati. Na to opozarja tudi »Popolo di Trieste«, ki poziva ljudi, naj zaužijejo čim manj mesnih jedi.

Na goriškem učiteljišču je pretekli teden maturiralo več študentov, med njimi tudi Marija Komeljeva, Jolanda Možinova, Ida Parovelova, Danilo Trampuž in Josip Venturini.

†

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče, brat in svak, gospod

GAŠPER PELKO

POSESTNIK IN GOSTILNIČAR,

danes ob 17. uri po daljši in mučni bolezni nenadoma zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto ob 10. uri dopoldne z doma žalosti na domače farno pokopališče.

TOPLICE PRI STRAŽI, dne 30. julija 1936.

ŽALUJOČI OSTALI.

†

V neizmerni žalosti javljamo pretužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljuba mama, stara mama, gospa

Marija Rakovc

rojena Močnik

VDOVA PO TRGOVCU Z USNJEM

dne 30. julija 1936, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 1. avgusta 1936 ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Blago pokojnico priporočamo v molitev!

Kranj, 30. julija 1936.

ŽALUJOČA RODBINA RAKOVC.

Ostavljeni v večnem ledu

Odmev danske ekspedicije na Groenland pred sodiščem, ki bo moralo „odločiti“, kdo je več vreden: znanstveniki ali eskimski lovci

ostavljeni v večnem ledu ž —

Poleti 1934. se je odpravila danska ekspedicija pod vodstvom kapitana Vestmarja in znanega učenjaka dr. Laugeja Kocha na vzhodni Groenland. da bi raziskala tamkajšnje precej neznane razmere. Ko se je parnik te ekspedicije vrnil z zelo lepimi znanstvenimi uspehi na Dansko, o čemer smo tudi mi svoječasno poročali, je javnost zvedela, da so bili tri eskimske lovce iz rodu Nanokovcev ostavili v zimi groenlandskega vzhoda. Šele naslednje poletje so šli ponje.

Ta stvar zbuja sedaj v danski javnosti veliko pozornost. Trojica Eskimov namreč trdi, da so bili proti vsem pravilom ostavljeni na vzhodnem Groenlandu in da se morajo zahvaliti samo ugodnemu naključju, da so ostali sploh živi. Od družbe, ki je bila organizirala ekspedicijo zahtevajo odškodnino za vse muke in pomanjkanje, ki so ga pretrpeli v polarni zimi. Med tem časom se je vrnil dr. Koch z nove ekspedicije na Island in objavlja v svojem imenu in imenu kapitana Vestmarja v listih izjavo, iz katere naj bi bilo razvidno, da ljudi ne zadeva nobena krivda za ta dogodek, ki bi lahko zahteval tri človeška življenja.

Poletje 1934. je bilo izredno neugodno, deževalo in meglilo se je neprestano, računati je bilo z zgodnjo zimo. Ekspedicija se je bila razdelila v več skupin, ki so v raznih postajah raziskovale razmere okrog Scoresbyjevega sunda in Sunda Franca Jožefa. Še bolj na sever so se bili odpravili trije eskimski lovci na lov. Sredi avgusta je kapitan izjavil dr. Kochu ,da morajo odpluti bolj na jug. ker obstoji drugače nevarnost, da jih ujame polarna zima in jih zapre v svoje ledovje. Mogoče bi bilo, da bi tedaj prodrli z ladjo bolj na sever in bi potem trojico eskimskih lovcev spravili z letalom na krov, toda v tem primeru bi bilo računati s tem, da jim bo led zaprl pot nazaj, morali bi tam prezimiti in, kar je še hujše. morali bi ostaviti na cedilu razne znanstvene skupine ki so čakale, da pride ladja ponje in ki niso bile opremljene za prezimovanje.

Koch izjavlja nadalje, da bi ne hotel doživeti javnega ogorčenja, če bi rešili tedaj prvenstveno lovce, a bi nekateri znanstveniki izgubili življenje. Danski listi ne pristavljajo k tem izjavam nobenega komentarja, čakajo pa kakor vsa javnost z napetostjo, kako bo odločilo sodišče.

Kazni za ljudi brez imena

Vsak Turek bi si bil moral po zakonu, ki je izšel pred pol leta, do 2. t. m. omisliti priimek. Doslej na Turškem priimkov niso poznali, ljudje so imeli samo rojstno ime in so si dodajali še ime svojih očetov. Po uradih so imeli sezname, ki so vsebovali imena, ki bi si jih vsak lahko izbral kot priimke.

Tisti, ki tega niso storili do 2. t. m., se sedaj občutno kaznujejo, kajti turška vlada v teh pogledih ne pozna šale. Razen tega dobe grešniki po sili priimke, ki jim jih določajo oblasti same. Število kaznovancev pojde, kakor poročajo iz Carigrada, v tisoče. ker se je posebno podeželsko ljudstvo trdovratno upiralo novi reformi.

Zanimivo je, da so si mnogi Turki izbrali tuje priimke, posebno nemške, tako da bo v bodoče mnogo državljanov iz dežele polmeseca, ki se bodo ponašali z imeni, kakor Mayer, Bayer itd.

„Mesto nesmrtnikov“

Mesto Saint Jean ob obali Rokavskega preliva bi se lahko imenovalo »mesto nesmrtnikov«. Že petnajst let ni tam nihče umrl. Mesto šteje 2000 prebivalcev, med njimi jih je 96. ki štejejo nad 90 let, 120 pa jih šteje 80 do 90 let.

Kakor je podoba, je usoda meščanom Saint Jeana še posebno naklonjena. kajti celo med svetovno vojno ni bilo moža iz tega mesta, ki bi bil na fronti padel. vsi so se vrnili živi in zdravi domov. Še bolj čudna pa je stvar. če beremo. da je bilo v zadnjih petnajstih letih tu pet samomorilnih poskusov. ki so se vsi izjalovili.

Spomenik češkoslovaškega osvobojenja

Ta čas vrše adaptacijska dela v notranjosti spomenika češkoslovaškemu osvobojenju na Žižkovu. Nekateri kiparji izdelujejo v marmorni panteonski dvorani reliefe, ki se nanašajo na epizode iz zgodovine legionarjev. Vsa dela s postavitvijo kipa Janu Žižki bodo dovršena do oktobra leta 1938. 28. oktobra omenjenega leta pa bodo spomenik ob 20-letnici češkoslovaške republike svečano odkrili.

Letalec „milijonar“

Francoski letalec Pichodou, ki je že tridesetkrat preletel južni Atlantik je dobil naslov »milijonarja«, ker ima za seboj že milijon kilometrov poletov. V Franciji imajo ta čas 20 takšnih pilotov »milijonarjev«, med njimi sta dva Čeha.

Dardanele v turški vojaški posesti

Na podlagi sklepa konference v Montreuxu so turške čete spet zasedle Dardanele

Potovanje v letalu

Brzine v letu, dviganju in padanju ter prilagodljivost človeškega organizma

Neki zdravnik, ki je bil sam izvrsten letalec, je izvršil z večjim številom letalcev poskuse, da dokaže, v kakšni telesni legi najbolje prenašamo sredobežne sile, ki se pojavljajo pri letanju.

Pri normalnem pokončnem sedenju in navadni stoji so se pri brzih spremembah višine pojavljali vsakovrstni preteči telesni simptoni. Pri spiralnem poletu so se pojavljale omedlevice in motnje vida, če je bila sredobežna sila 4 do 5krat večja od težne sile. Piloti in člani posadke pa so lahko vzdržali še večje brzine, če so telo držali drugače. Najbolje je bilo, če so se tako zgubali, da je prsni koš pritiskal na stegna. Pri tem je dobro glavo stisniti še med kolena.

Vzrok, da je mogoče v tem položaju prenašati dosti večjo centrifugalno silo, je v tem, da ni med srcem in možgani nobene višinske razlike in je preskrba vseh važnih organov s krvjo torej enakomerna.

Moderne ženske uničujejo družinsko življenje

Angleški listi priobčujejo v zadnjem času pogostoma alarmirajoče članke ginekologov o nazadovanju prebivalstva v tej deželi. Ne samo na Francoskem, temveč tudi na Angleškem se kaže v zadnjih letih naglo nazadovanje števila rojstev.

Večina zdravnikov meni, da gre to po največ na račun napredujočega alkoholiziranja, ki učinkuje uničujoče na ženski organizem. Na drugi strani gre to nazadovanje na račun rastoče nervoznosti in tudi nemoralnega načina življenja, ki dela ženske nesposobne za pravo družinsko življenje.

Prof. William Mac Kim je dejal, da bi morale ženske manj kaditi, ker ima nikotin v mnogih primerih krivdo na sebi, da postajajo ženske neplodovite.

Mož, ki je izumil šampanjec

Francija se pripravlja na proslavo tristoletnice Dona Pierra Perrignona, moža, ki je izumil šampanjec, pa čeprav se bo ta proslava vršila šele čez dve leti.

Dom Perrignon, ki je bil menih benediktinec, je odkril, da dajejo grozdi v Šampanji, posebno v Epernau, Ayu, Bousyju, Reimsu in drugod vino, ki se peni. Prebivalci te dežele, ki je dala svoje ime novemu vinu, hočejo sedaj proslaviti odkritelja tega vina. V bližnjem času se bo vršila v Hautvillersu, kjer je stal Perrignonov samostan, majhna začetna proslava z ljudskimi plesi in ljudskimi pesmimi. Čisti dobiček te proslave je namenjen za spomenik ustvaritelju šampanjca. Francozom, posebno tistim iz Šampanje bi se morda ne mudilo tako s proslavami, če bi ne bili sedaj za prodajo njihovega pridelka zelo klavrni časi, ki jih je pač dobro preganjati z vsako vrsto reklame.

Naročniki ponedeljskega „Jutra“ prejemajo revijo „Življenje in svet“ zastonj.

ANEKDOTA

Začetnik Shaw je ponudil eno izmed svojih prvih del slovitemu gledališkemu ravnatelju Wyndhamu, ki ga je pozval, naj se oglasi pri njem in prinese rokopise. Shaw je prišel točno, moral pa je v čakalnici čakati skoraj dve uri. Ko so ga končno spustili do ravnatelja, je potegnil iz žepa cel kup zmečkanih papirčkov.

»Kaj je to?« je vprašal ravnatelj Wyndham začudeno.

»To je moje najnovejše delo«, je dejal Shaw. »Svoje drame pišem vedno v čakalnicah gledaliških ravnateljev in ne gledam tako natančno na rokopis.«

VSAK DAN ENA

»Dober dan, gospodična, zdi se mi, da sva se nekoč že videla!«

»Imam slab spomin za obraze!«

(»Politiken«)

Iz glavnega stana španskih upornikov v Veri

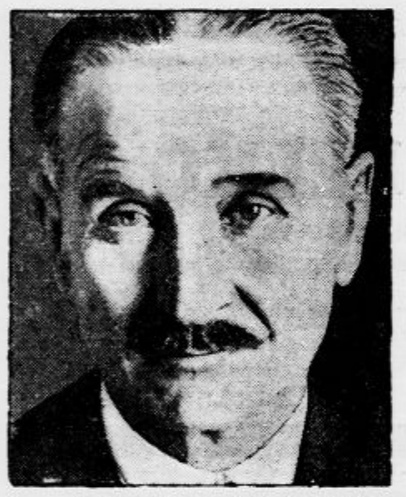

General Gueipo de Llano, vodja upornikov v sevljiski okolici

Na levi: Stotnik Gil de Arevalo (na levi), vojaški poveljnik zasedenega ozemlja in komandant Joahim Serra (zgoraj) — Tihotapci z orožjem in strelivom (spodaj)

Na desni: Topničarji uporniških oddelkov (zgoraj) — Vojaški obvezanci, ki so se uvrstili med upornike (spodaj)

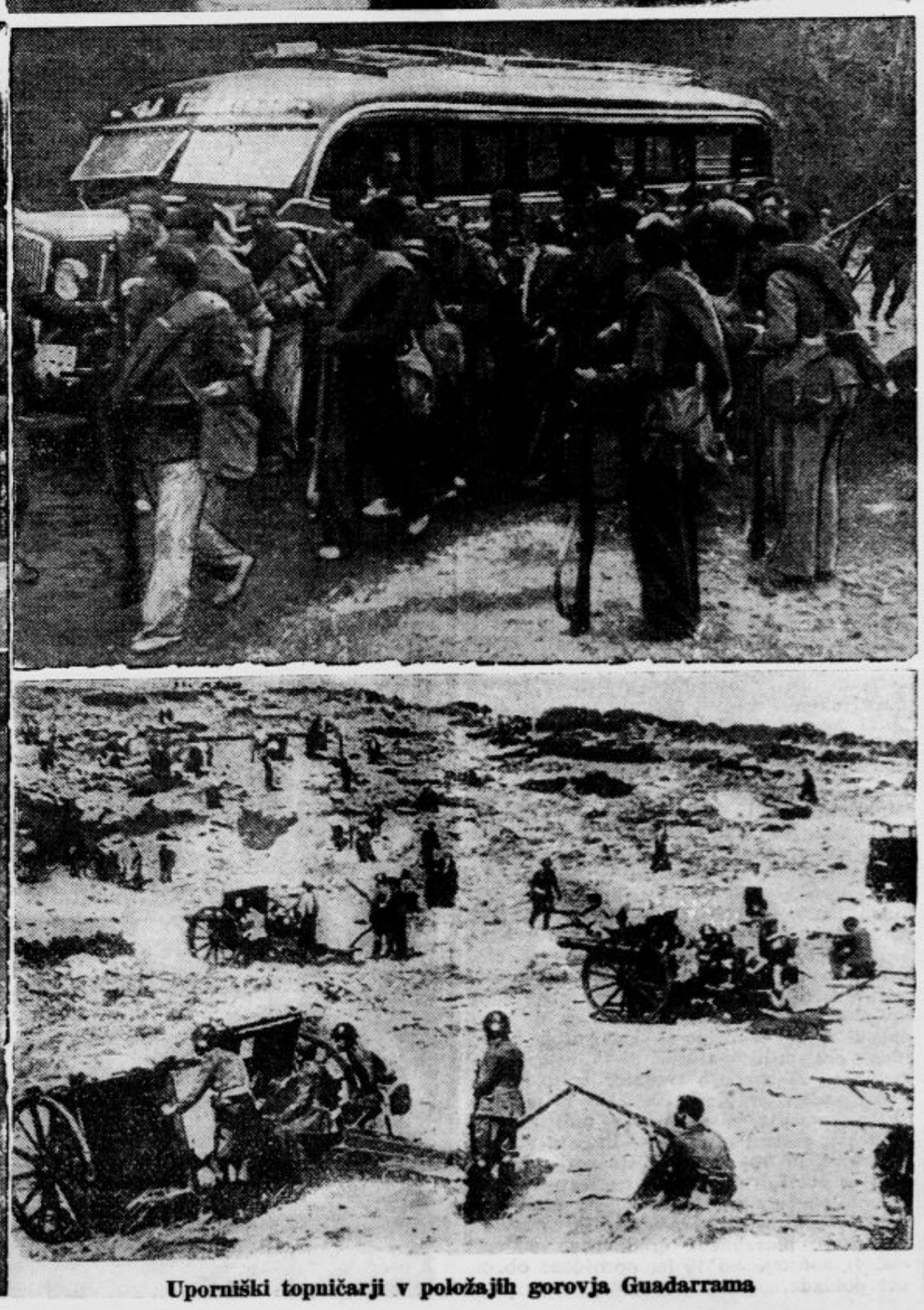

Uporniški topničarji v položajih gorovja Guadarrama

ZANE GREY: 34

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

»Ali ne verjameš, da te Majira resnično ljubi?« Trdno mu je pogledala v oči, in njene lastne oči so bile žalostne in zastrte.

»O tem ne dvomim; a časih mislim, da to ni prava ljubezen. Predivja je. Marsičesa sem te izkušal naučiti; jezika svojih ljudi, njihovih šeg in njihovega mišljenja; a n ise mi posrečilo, da bi ti omikal duha in te olikal. Ne, nisem brezčuten. Vzljubil sem te. Kako naj bi bilo drugače, ko vidim tvojo lepoto in tvojo nežnost.«

»Majira je ponosna na svojo lepoto, ako je orlu po godu. In njena lepota in njena ljubezen sta njegovi. Toda orlove besede žalostijo Majiro. Ne more mu povedati, kaj čuti. Bledokožčeve besede teko hitro in gladko kakor žuboreča voda, a Majirino srce je polno, in njena ustna so nema.«

Majira in Izak sta obstala pod košatim brestom, čigar globoko pobešene veje so širile svojo senco po reki. Povodenj je bila odplavila vso prst okoli korenin starega drevesa, tako da so se ob nizki vodi gole in suhe izprepletale na zraku. In kakor da bi bila že narava mislila na to, kako bi ustregla zaljubljencema, je bila tik nad vodo skrivila in zapletla korenine v čudno klopico; samo bobrove oči in oči podgane pižmarke so poznale skrivališče, v katerem je minilo zaljubljencema mnogo ur.

»Če me je torej moj beli glavar vzljubil, naj mi ne skuša uiti,« je nežno zašepetala Majira, se stisnila Izaku v naročje in mu položila glavo na prsi. »Ljubim te. Ljubim te. Kaj bo z Majiro, če jo zapustiš? Ali bi mogla biti še kdaj srečna? Ali bi te mogla kdaj pozabiti? Ne, moj ujetnik naj ostane pri meni.«

»Res te ne morem pregovoriti, da bi me pustila odtod?«

»Če te izpustim, bo tolmun v reki moje poslednje pribežališče.«

»Tedaj pojdi z menoj v hišo mojega očeta.«

»S teboj naj grem v vas bledokožcev, kjer bodo Majiro zasmehovali, zasramovali in pomilovali? Ne-Ne!«

»Motiš se,« je vneto rekel Izak. »Moja žena bi bila. Moja sestra in moji sorodniki bi te imeli radi. Daj, Majira, reši me teh vezi; pojdi z menoj domov, in storim te srečno.«

»To ni mogoče,« je tiho dejala po dolgem molku. »Kako naj prideva do trdnjave na veliki reki? Tarh ljubi svojo hčer in je ne bo hotel dati od sebe. Če bi pobegnila, bi naju vojščaki dohiteli, in potem ti niti Majira ne bi več mogla rešiti življenja. Ubili bi te. Tega se ne upam tvegati. Ne, ne, Majira te preveč ljubi.«

»Lahko bi poskusila,« je rekel Izak in genko razočaran odvrnil oči. »Če bi me ljubila, ne bi bila zmožna gledati, kako trpim.«

»Ne reci tega nikoli ve!« je vzkliknila Majira, in bol in zaničevanje sta se pokazala v njenih temnih očeh. »Ali more indijanska knežna, ki se ji pretaka po žilah kri velikih glavarjev, drugače dokazati svojo ljubezen, kakor ji je dano? Pride dan, ko boš vedel, da si mi delal krivico. Tarhova hči sem. In Huronec ne laže.«

Počasi sta krenila nazaj v tabor, oba do dna duše nesrečna; Izak poln hrepenenja po domu in prijateljih, a vendar z nežnostjo v srcu, z nežnostjo do indijanske deklice, ki mu ni hotela vrniti svobode; Majira navdana od sočutja in ljubezni in gluhega strahu, da se ne bodo sanje, ki jih je gojila že toliko let, nikoli izpolnile.

Neko temno, viharno noč, ko je dež v potokih lil z neba in je narasla reka malone preplavljala bregove, je Izak neopažen smuknil iz svoje koče in se v okrilju črne teme srečno prekradel med vrstami šotorov na breg. Tu je bila priložnost, za katero je prosil nebo. Skočil je v vodo, hitri tok ga je odnesel, in plapolajoči taborni ognji so mu kmalu izginili izpred oči. Ko je preplaval pol milje, je zlezel na suho in stekel po bregu, dokler ni prišel do velikega drevesa, znamenja, ki se ga je še spominjal; tam je rezko zavil na vzhod in hitel proti gosti šumi, kar so mu dale noge. Vso noč in ves naslednji dan je romal proti jutrnji strani, ne da bi se oddahnil in brez vse hrane razen koščka posušenega bivoljega mesa, ki ga je bil iz previdnosti skril pod lovsko srajco. Drugo noč je nekaj ur počival, zjutraj pa je nadaljeval svoj hitri pohod proti vzhodu. Upal je da pride že ta dan do Ohia, a ukanil se je; in opažal je, da so se tla polagoma dvigala. Nikjer ni prišel na močvirno ozemlje, nikoder ni videl tiste trave in tistega rastlinja, ki sta značilna za ravnino. Obstal je torej in se poskusil razgledati. Okolica mu je bila neznana, a zdelo se mu je, da pozna splošni pravec gričevij in vodá.

Ko se je četrti dan nagibal h koncu, je bil Izak brezupno zašel v gozdovih. Na poj sestradan je bil, zakaj zadnja dva dni je bil pojedel samo nekaj jagod in zelišč. Usnjena obleka je v cunjah visela od njega; mokasine je imel raztrgane, noge vse ranjene od ostrega trnja.

Tema se je z naglimi koraki bližala, ko je prvič izprevidel, da je bil zablodil. Poln upanja je čakal, kdaj se pokaže severna zvezda, najzvestejša vodnica vsakega lovca — ali nebo se je zoblačilo, in zvezde ni bilo od nikoder. Upehan in obupan je zavlekel svoje trudno telo v gosto lovorjevo grmovje in legel, da bi počakal zore. Žalostno vpitje sove, ki je morala sedeti nedaleč od njega, pritajeni koraki kdo ve kakšne mehkonoge živali, ki se je plazila okoli grmovja, turobni šepet vetra v vrhovih dreves — vse to mu nekaj ur ni dalo zaspati; a nazadnje je vendarle zatisnil trudne oči.

Kulturni pregled

Gobineau in rasizem

Nemški tisk se je minule dni spominjal 120 letnice rojstva l. 1882. umrlega francoskega diplomata in pisatelja Josepha Arthura grofa Gobineauja. Pisec zanosnih slavospevov renesančnim osebnostim, ki niso imele čuta za majhno življenje in za povprečne človeške vrline. (»Renaissance«), avtor številnih potopisnih knjig in nekoč mnogo čitanih »Azijskih novel« (»Nouvelles Asiatiques) ne sodi med pomembne francoske pisatelje. Njegovo literarno delo je bilo v Franciji neopaženo in šele v začetku stoletja, ko se je pričela v Gobineaujevi domovini oglašati struja protidemokratične mladine s Charlesom Maurrasom na čelu, je med francoskimi desničarji oživelo zanimanje za Gabineauja. Med tem pa je bil Gobineau že dokaj znan v Nemčiji, kjer so ga visoko čislali pangermani, nahajajoč v njegovih spisih oporo svojim imperialističnim naukom. In čeprav je današnji nemški narodni socializem idejno samo nadaljevalec pangermanizma in prav kakor pangermanizem, ta največji krivec svetovne vojne (po sodbi T. G. Masaryka) zakoreninjen v Fichteju in Lagardu, je treba najti še ožjo vez med nemškim narodnim socializmom in grofom Gobineaujem. Lefa je v njegovem spisu »Essai sur l'inégalité des races humanies« (1853—1855). Gobineau se ni boril samo zoper priznanje individua in za uveljavljenje avtoritete namesto svobode, marveč je že pred osemdesetimi leti načel v prej omenjenem spisu rasistični problem. Vsi ideologi nemškega rasizma so Gobineaujevi učenci. H. St. Chamberlain, pisec dela »Grundlagen des 19. Jahrhunderts«, je Gobineaujev nauk samo poglobil, razširil in podprl z obsežnim gradivom. Med tem ko je v Franciji le majhna plast omladincev poznala »Essaj sur l'inégalité des races humaines« (Esej o neenakosti človeških ras), so ga v Nemčiji čitali vsi pangermanski pristaši kot brevir, in po vojni sta Rosenberg in Hitler posnela iz spisa francoskega grofa Gobineaua eno najučinkovitejših bojnih gesel narodnega socializma: rasizem.

Daniel Mornet (Histoire de la littérature i.t.d.) označuje Gobineaujev esej kot dokazovanje teze, da ne more biti na svetu reda in napredka, dokler zopet močnejši ne zavladajo nad slabimi. V začetku zgodovine so vladale močne rase, ki so postale gospodarice in zaščitnice drugih ras. Toda rase so se pomešale in se zaradi tega izrodile. Belo raso je zlasti izpridilo mešanje s semiti, ki so vnesli vanjo idejo, da so vsi ljudje enaki in iz nje izvirajočo obliko demokratičnega vladanja. Samo germanska rasa je dolgo časa ohranila svojo »čistost« in ž njo tudi silo. Toda rasno mešanje je tudi njo izpridilo. Rešitev je samo v tem, da se družbeni razvoj zasuče nazaj v aristokracijo in v avtokracijo.

Kdor pozna poglavitna spisa nemškega narodnega socializma: Hitlerjev »Mein Kampf« in Rosenbergov »Der Mythus des 20. Jahrhunderts«, bo zlahka opazil tesno sorodnost z Gobineaujevimi nauki. Razloček je samo v tem, da je francoski pisec postavil svoje teze zgolj teoretično, nemški pangermanizem in zlasti še narodni socializem pa sta jih izdelala do skrajnih posledkov. Z omenjenima dvema knjigama je Gobineaujev nauk postal evangelij današnje Nemčije, ki je tudi v tem primeru pokazala, da prejema osnovne ideje od drugih narodov. Že viljemovska Nemčija se je zaradi Gobineauja močno zmotila, ko je verjela, da je francoski narod po krivdi rasne »izrojenosti« manj sposoben za vojaški odpor. Narodno-socialistični ideologi upoštevajo to izkušnjo, zato rajši, usmerjajo svoj imperializem proti »manjvrednim« narodom na vzhodu Evrope.

V pravkar izišli knjigi Romaina Rollanda »Compagnons de route« (Tovariši na poti) je objavljen tudi njegov esej »Konflikt dveh rodov: Tocqueville in Gobineau«. R. Rolland glosira korespondenco med Gobineaujevim in francoskim državnikom Tocquevillom, ki sta bila dobra osebna prijatelja, a sta se popolnoma razhajala v nazorih. Pisec označuje Gobineauja kot diplomata z značilno, dokazljivo sodbo: »Je mojster v umetnosti neuspeha«. Prav zaradi »Eseja o neenakosti človeških ras« se je med starejšim izkušenejšim, a takisto konservativnim Tocquevillom in mlajšim Gobineaujem razvilo živahno, dolgotrajno dopisovanje, ki kaže, da je grof Gobineau postavil svojo tezo iz same grofovske mržnje do demokratičnih gibanj v ljudstvu in da je bil v nemali zadregi, kako naj jo zagovarja v hipu, ko pravi, da hoče biti dober katoličan. Grofova mržnja zoper »človekoljubni opij« je potekala iz njegove izredno ošabne, a nič kaj globoko podprte osebnosti.

Pariške »Les Nouvelles Littéraires« so pričele objavljati odgovore na anketo o problemu ras. Prvo vprašanje se tiče Gobineaujeve teorije o prednosti čiste rase odnosno škodljivosti mešane. Doslej so odgovorili štirje odlični francoski biologi odnosno antropologi. Vsi odklanjajo Gobineaujevo teorijo kot neznanstveno. Jacques Sonstelle piše med drugim: »Čista rasa je v očeh današnje antropologije mit.« »Žito, riž, koruza in nekatera druga dejstva te vrste mnogo bolj razlagajo velike kulture kakor vsa možna dognanja glede polti, oči, lasi, postave i.t.d. pri raznih ljudstvih zemlje.« »Fizično stanje nekega naroda zavisi od tisoč pogojev, zlasti od njegovega življenjskega nivoja in je kar otročje, če ga hoče kdo razložiti v katerihkoli okolnostih z golo igro eteričnih činiteljev.« »Lahko trdimo, da vse rasistične teorije niso nič drugega nego krinke, ki si jih nadevajo oni, ki se ne drznejo pokazati odkritega obraza.« Zdi se, da bo v znanstvenih krogih Francije težko najti avtoriteto, ki bi se zavzela za nemško pojmovanje rasizma. Grof Gobineau bi lahko ugotovil tudi danes, da ni nihče prerok v svoji domovini, vendar bi se bil najbrž prijel za glavo, če bi videl, kdo si je prisvojil njegove aristokratske teorije in kakšen »prerod« čaka evropsko človeštvo na njihovi osnovi!

V zvezi z Gobineaujem in posebej še z navedenim stavkom iz odgovora Jacquesa Sonstella kaže opozoriti na članek Vl. Lebedjeva »Rusija između dvije vatre (Rasizam kao strategiško sredstvo) v najnovejšem zvezku beograjskega »Ruskega arhiva.« Odlični publicist iz emigrantskih vrst jasno ter sine ira et studio dokazuje, da sta nemški in japonski rasizem (ki sta za čudo sporazumna) prav za prav samo strategični trik dveh imperialističnih narodov, ki se pripravljata za teritorialne osvojitve. Fašizem je že sam po sebi moderna oblika počasne mobilizacije, ki izloča vpliv miroljubnih demokratičnih strank in podreja — prav kakor v vojnem času — vse državno in narodno življenje vplivu vodje. Likvidacija demokracije v nekaterih državah Evrope je v bistvu priprava teh držav za vojno.

Gobineau, pangermanska ideologija, narodno-socialistična »filozofija« à la Rosenberg, vse to so pojavi, ki kažejo zanimivo zvezo. Užaljena ošabnost francoskega grofa, drugovrstnega pisatelja in diplomata, se izživlja v današnjem ljudskem gibanju zmilitarizirane Nemčije! — o.

S. M. Štedimlija pa o hercegovski vstaji. Zvezek zaključuje Petra Laste pregled književnega življenja v Hercegovini.

Hercegovinski zvezek »Nove Evrope« se častno pridružuje lepi vrsti posebnih zvezkov, ki jih je izdala ta revija in med katerimi je bila v seriji »Naša izletišča i letovališta« Slovenija prva.

Zapiski

Iz francoske književnosti. Georges Blond je objavil nov roman »Journal d'un Imprudent.« — Pri Grasselu je izšla knjiga judithe Claudel »Rodin«, spomini na velikega mojstra od njegovih zgodnjih let do smrti. — André Chevrillon je izdal pri Plonu obsežno študijo o nedavno umrlem pesniku britskega imperija Rudyardu Kiplingu. — Pozornost vzbuja roman Germaine Beaumont »La longne nuit«. — Založnik Bernard Grasset je izdal pri Nouvelle Revue Française knjigo svojih kritik in člankov »Commentaires.« — Z duševno dramo pesnika Rimbauda se bavi Daniel Rops v pravkar izišli knjigi »Rimbaud.« — Pri Payotu je izšel spis Gantiera-Vignala »Erasme.« To je od l. 1933. že četrto večje francosko delo o Erasmu Rotterdamskem, ki smo ga nedavno prikazali na tem mestu. — André Gide je objavil nove odlomke iz svojega dnevnika: »Nouvelles pages de Journal« (1932-1935), ki so — prav kakor prva knjiga dnevnika — zanimivi zlasti glede na Gidovo izpreobrnitev v »komunističnega individualista,« kakor ga označuje neki kritik. — Henri de Montherlant je izdal dramatsko pesnitev »Pasiphaé.« Kritik Wladimir Weidlé je objavil v posebni knjigi esej »Les abeilles d'Aristée«, ki med drugim razpravlja o umiranju umetnosti. Po njegovi sodbi je današnje razumarstvo povzročilo skoraj popolno mehanizacijo estetske proizvodnje. Tvorna domišljija se je vdinjala umu, raman je postal »človeški dokument«, življenjepis in kritika pa sta le nekaka montaža. Vzlic vsem temnim ugotovitvam pa knjiga ne izzveneva pesimistično: pesniška umetnost še ne bo izumrla!

Hercegovina

Zagrebška »Nova Evropa« je najnovejši (7.—8.) dvojni zvezek posvetila Hercegovini v zvezi s petstoletnico vladarskega nastopa Stjepana Vukčića (1435—1466), ki si je vzdel naslov herceg in po katerem se je Zahumska dežela imenovala Hercegovina Obsežni zvezek vsebuje štiri strani priloge na umetniškem papirju z značilnimi motivi iz Hercegovine. V uvodnem članku »O onim i ovim vremenima« razglablja dr. Ivo Kolbe preteklost Hercegovine in posebej še osebnost in dobo Hercega Stjepana, o katerem so stari Dubrovčani zapisali v »Libri Rogatorum« pomembno sodbo: »Nestalno je kraljestvo, v katerem ni sramu, pravicoljubja, svetosti, vere in usmiljenja«. Pred pet sto leti nastopivši hercegovinski vladar je umrl v kraju Novem na morju, ki je dobil po njem ime Hercegnovi. Bogati despot si je na vse strani zavaroval dušo: ob njegovi smrtni postelji ni bil navzoč samo starešina bogomilov Radin, marveč tudi mitropolit David, a v Dubrovniku so gorele voščenke za negovo dušo v katoliških cerkvah; v ta namen je poslal 10.000 dukatov. Članek dr. Kolbeja ima tudi aluzije na sodobnosti in ob koncu z ostrimi potezami označuje značaj Hercegovca in njegove zemlje.

Pero Sljepčević je prispeval članek »Hercegovačke linije«, ki se takisto bavi z značajem Hercegovca in posebej še z vlogo Hercegovine v narodno-osvobodilnem gibanju. Dr. Branimir Gušić razpravlja z geografsko-političnega vidika o današnji Hercegovini, inž. Jovo Popović piše z gospodarskega, socialnega in planinarskega vidika o o hercegovskih planinah. O stanju kmetijstva razpravlja inž. Marin Roje, dr. L. Dojmi pa prikazuje zdravstvene razmere. O Hercegovini kot turistični pokrajini piše Ivo Andrijić, Alija Nametak pa o arhitektonskih spomenikih turške periode v Mostarju. Posebno zanimiv je prispevek Milana Karanovića »O Hercegu Stjepanu«. Nasproti Talocziju in Jirečku sodi pisec, da Herceg ni bil ne boljši ne slabši od ostalih tedanjih balkanskih vladarjev in ugotavlja, da je »Hercegova zemlja« dala jugoslovenski naciji tri največje kulturne vrenosti: a) tu je nastalo največ srbohrv. narodnih junaških pesmi; b) tu se je izkristaliziral najčistejši narodni jezik, ki ga je Vuk uvedel v književnost, Gaj pa razširil na Hrvate; c) v Hercegovini se je zgodil dogodek, ki ga Mazuranić opeva v najboljšem jugoslovepu »Smrt Smailage Čengića«. Kasim Gujić prikazuje »največjega hercegovinskega državnika 19. stoletja« Alipašo Rizvanbegovića« Alija Nametak pa znamenite Hercegovce v turški carevini. O kulturnem in političnem delu hercegovskih frančiškanov razpravlja dr, Oton Knezović, K. Gujić in

SPORT

Naši prvi olimpijci v Berlinu

V sredo ob 17.40 je prva skupina jugoslovenskih olimpijskih reprezentantov prispela v Berlin. Bili so to lahkoatleti, lahkoatletke, kolesarji in rokoborci. Med njimi so tudi Slovenci atleti Goršek, inž. Stepišnik in Krevs ter kolesarja Gartner in Valant. Sprejem, ki so ga jugoslovenski sportniki doživeli že na kolodvoru, je bil v resnici zelo prisrčen. Že pol ure pred prihodom vlaka se je na kolodvoru zbralo okoli 3000 ljudi, tako da je policija težko vzdrževala red. Na peronu je bila postavljena godba ter častna četa nemške mladine. K sprejemu je seveda prispel tudi naš poslanik Cincar Marković z osobjem poslaništva. Nemški olimpijski odbor je zastopal dr. Diem. Ko je vlak privozil v železniško lopo, je občinstvo priredilo našim zastopnikom burne ovacije. Dr. Diem je nato v lepem govoru pozdravil Jugoslovene ter jim želel velike uspehe. Naglasil je iskreno prijateljstvo, ki ga gojijo Nemci napram Jugoslovenom.

Za jugoslovensko reprezentanco se je zahvalil dr. Diemu predsednik JLAS g. Veljko Ugrinić. Nato so se jugoslovenski reprezentanti v avtobusih odpeljali v berlinsko mestno hišo. Po cestah, kjer so se vozili zastopniki našega sporta, je občinstvo tvorilo špalir ter živahno pozdravljajo jugoslovenske sportnike. V mestni hiši je izrekel prvi pozdrav podpredsednik berlinske občine dr. Steg, a zahvalil se mu je zopet g. Ugrinić. Dr. Steg je izročil preko našega poslanika jugoslovenski reprezentanci lepo plaketo kot spomin na njihov prihod v Berlin. Takoj nato so jugoslovenski sportniki pod vodstvom svojih voditeljev odšli v olimpijsko mesto. Tudi tukaj je bila zbrana velika množica. Splošno se poudarja, da je Berlin v zadnjih dneh zelo prisrčno pozdravil reprezentance drugih držav, toda prisrčnost, ki so jo Nemci pokazali napram Jugoslovenom, je prekašala vsako pričakovanje.

Jugoslovenske sportnice so nastanjene v posebnem taboru.

Življenje v olimpijski vasi

Vodstvo olimpijske vasi v Berlinu je preskrbelo tudi za zabavo »prebivalcev« te edinstvene naprave. Za vse sportnike je potrebno, da se po težkih treningih in borbah tudi nekoliko odpočijejo in razvedrijo. Težkoča je bila samo v tem, da se sestavi primeren spored, ki bo zadovoljil zastopnike vseh 53 narodov, ki bodo stanovali v tej vasi.

Središče te »olimpijske« zabave bo vsekakor velika kinodvorana, kjer se bodo vrteli razni filmi in kjer se bodo vršile kabaretne prireditve. Prevladovali bodo seveda sportni filmi, med njimi tudi taki, ki so bili isti dan narejeni na raznih igriščih. Tako bodo olimpijski borci še isti dan lahko videli same sebe v filmu. Pri kabaretnih nastopih bodo sodelovali najboljši nemški umetniki. Povabljen je tudi balet berlinske državne opere. Razumljivo je, da tudi ne bo manjkala godba. Vojaška godba olimpijske vasi bo pričela svirati že ob 8. zjutraj. Tudi pri kosilu in pri večerji se bodo sportniki naslajali na zvokih vojaških godb. Kakor vidimo, »prebivalcem« olimpijske vasi nikakor ne bo dolgčas.

Admira v Ljubljani

Privesti dunajsko Admiro v Ljubljano ni karsibodi. To je tvegana zadeva, in le srečnemu naključju, da je na potu iz Zagreba v Francijo, je pripisati, da jo bomo dobili za eno tekmo v Ljubljano Na žalost ni bilo mogoče Admiro obvezati za tekmo v nedeljo. To bi bila predraga reč. Zato se bo tekma igrala med tednom, v torek, najbrže kot nočna tekma.

Zanimanje za Admirin nastop v Ljubljani je seveda dogodku primerno. Ker igra moštvo s kompletno prvo garnituro, bomo gledali v igri znamenite dunajske reprezentante, saj si ni mogoče misliti avstrijske izbrane enajstorice brez Admirinih igralcev.

Do torka se bomo seveda še povrnili na to tekmo in objavili nekaj podatkov o moštvu, o njegovih rezultatih, ob borbah in uspehih v dunajskem prvenstvu, kar bo vse našo sportno publiko gotovo zanimalo. Objavili bomo po možnosti tudi obe postavi moštev.

Trije sportni dnevi

Prihodnjo nedeljo bodo kar trije sportni klubi priredili svoje sportne dneve, na katerih bodo pregledali uspeh svojega dosedanjega dela na sportnem polju. So to SK Zagorje, SK Kamnik in SK Zalog. Sporedi v posameznih krajih so

V Zagorju: v soboto ob 20. težka atletika v Sokolskem domu. V nedeljo ob 8. petoboj. Ob 9. stafetni tek skozi Zagorje in distančni tek na 4000 m. Ob 9.30 tekme v odbojki. Istočasno v dvorani Sokolskega doma table-tenis tekme. Ob 15. nogometna tekma med rezervama Zagorja in Amaterja, ob 16. Zagorje : Hermes. Med odmorom švedska stafeta. Po končanem sporedu razglasitev rezultatov pri g. Korbarju.

V Kamniku: Po otvoritvi obrtne razstave tek na 3 km s startom in ciljem na Glavnem trgu. Ob 14. plavalne tekme med Jadranom in Kamnikom. Ob 17. nogometna tekma Korotanom (Ljubljana): Kamnikom. Ob 21. na Glav. trgu težkoatletski nastop v boksu, rokoborbi in dviganju uteži.

V Zalogu: Ob 10. krožna kolesarska dirka v Zg. Kašlju. Ob 13.30 nogometni turnir, na katerim sodelujejo Moste, Mengeš, domžalski Disk in Zalog. Vsaka tekma bo trajala 2 krat 20 minut.

Bratstvo : Slovan

V nedeljo ob 17.30 se vrši na igrišču Slovana drugo kolo kvalifikacijskih tekem za vstop v podsavezno ligo med Bratstvom z Jesenic in Slovanom iz Ljubljane.

Bratstvo, prvak gorenjskega okrožja je sicer izgubil prvo tekmo proti Slovanu na Jesenicah z rezultatom 5:2, vendar pa je poraz zakrivil v glavnem rezervni golman ki ni nikakor mogel nadomestiti izvrstnega Bruma, ki se nahaja pri vojakih.

Slovan, ki je eliminiral v dveh tekmah trboveljskega Amateja z rezultatom 10:5, ima boljše izglede za vstop v finalno tekmovanje, ker igra revanžno tekmo pred lastno publiko in na lastnem terenu.

Predtekma se prične ob 16.

Nastop naših plavačev

Razdelitev v skupine waterpolo moštev smo objavili že včeraj. Datumi pa so naslednji: Jugoslavija igra 8. avgusta z Madžarsko, 9. avgusta z Anglijo, 10. avgusta pa z Malto.

Na 100 m prosto je naš rekorder Wilfan izžreban v 6. predteku. Wilfan bo plaval z Angležem Dowejem, z Nemcem Heiblom in s Francozom Nakachejem.

V drugem predteku na 100 m hrbtno bo Wilfan plaval z Madžarom Lengyelom, z Nemcem Schlauchom in z Američanom Dudgedalom.

Zelo slabo smo se odrezali pri žrebanju v stafeti 4×200 m, kjer smo prišli v najmočnejšo skupino. V tej skupini bodo namreč z nami plavali še Švedi, Egipčani, Nemci, Japonci (!) in Peruanci.

Službeno iz s. o. LNP (S seje dne 30. julija 1936). Delegirajo se k tekmam 2. avgusta: Slovan—Bratstvo Vrhovnik, Olimp—Ptuj Ochs; Železničar—Mars jun. Konič; Kamnik—Korotan Jenko; Korotan—Ljubljana v Kranju Jordan; Gorenjec—Hermes Lukežič; Zagorje—Hermes Stepišnik; Amater—DASK Sketelj; turnir Zaloga Mandič. Delegirajo se k tekmi Ljubljana—Admira Macoratti, stranska sodnika Čamernik, Škerlj. — Opozarjajo se vsi sodniki, predvsem poverjenika v Mariboru in Celju, da si morajo v primerih zadržanosti sami poiskati namestnike. Naknadno opravičilo ss Arharja se vzame na znanje. — Čitata se sodniška kandidata Stepišnik Robert in Puntar Janko s pridržkom v smislu tozadevnih dopisov. Odobri se dopust ss Deržaju do 20. avgusta. Kondicijski trening ljubljanskih sodnikov se vrši v ponedeljek ob 18. na igrišču Hermesa. Važno radi sestave moštva za gostovanje v Mariboru.

Zmagovalci teniškega turnirja v Rogaški Slatini. V sredo zvečer se je na igrišču SSK Maribora odigral zadnji finale teniškega turnirja v Rogaški Slatini. Dvojica Dernovšek—Korenčan je zmagala nad parom Albaneže—Škapin s 6:1, 6:3, 5:7, 6:1 in s tem dokazala, da ji trenutno gre v tej panogi upravičeno prvenstvo. V igri gospodov posamezno je odnesel zmago Albaneže, dočim sta si Korenčan in Škapin priborila obe tretji mesti. Na drugem mestu je ostal Celjan Pažur. Damsko prvenstvo si je priborila ga. Breda Voglarjeva. Drugo nagrado je dobila ga. Marija Boričeva, tretjo pa gdč. Milica Šepčeva in ga. Podvinčeva. Turnir je odlično uspel in dokazal, da je v svrho uspešnejše propagande naše lepe Rog. Slatine nujno potreben.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). Lahkoatletska sekcija nastopi v nedeljo na sportnih dnevih v Novem mestu, Jesenicah in Zagorju. Moštva so določena takole: Novo mesto: Srakar Ivan, Slapar Franci, Nabernik Anton, Serše Lado, Skaza Miloš, Slanina Edo, Putinja Hermenegild in Kovačič Alfonz. Odhod iz Ljubljane ob 5.25 zjutraj. Vsi imenovani morajo biti na postaji najpozneje ob 5. Jesenice: Krpan Milan, Žorga Aleš, Kajfež Karel, Šušteršič Milan, Žgur, Pogačnik, Šter, Srakar Drago se priključijo v Kranju. Požar pride iz Martuljka, Cerar, Pribyl, Markelj in Ambrožič se javijo vodji moštva na Jesenicah. Odhod iz Ljubljane ob 12.05. Vsi imenovani za Jesenice morajo biti na postaji najpozneje ob 11.45. Zagorje: Perc, Srakar Franc, Wejbl odpotujejo iz Ljubljane ob 7.20, Urbančič in Marek Evgen odpotujeta iz Celja ob 6.50. Moštvo se sestane na postaji v Zagorju. Vsi atleti morajo pravočasno dvigniti opremo na igrišču zunanji pa sporočiti na naslov kluba, kakšen predmet opreme potrebujejo.

SK Ilirija. (lahkoatletska sekcija). Za sportni dan v Novem mestu 2. t. m. se določajo: Banko, Bratuž, Kotnik, Safošnik, Svetek, Zupančič Neli. Odhod ob 5.25 z glavnega kolodvora. Za sportni dan na Jesenicah se določajo: Kvas, Pribošek, Jeglič, Oroszy, Starman, A. Zorman. Odhod ob 12.05 z glavnega kolodvora.

SK Svoboda. Danes od 18. naprej trening. Ob 18.30 seja podsaveza, ob 19.30 odbora v Delavski zbornici.

SK Slavija. Danes ob 20.30 v lokalu strogo obvezen članski informativni sestanek.

SK Sparta. Danes ob 20. članski sestanek celokupnega članstva v gostilni Mrak na Rimski cesti.

SK Zalog (nogometna sekcija). Prva garnitura naj bo ob 13. na igrišču. Lorbek Korošec, Gustelj gotovo. Rezervna naj se javi istočasno reditelstvu. (Kolesarska sekcija). Vsi kolesarji naj se javijo v nedeljo svojemu načelniku.

ČITAJTE „LJUBLJANSKI ZVON“

Radijska patrulja — Roman v slikah.

43.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Ambrož je dospel do vojvodovega stanovanja. Poklical ga je po hišnem telefonu in mu sporočil, da ga pričakuje za hišo, ker jih zasleduje policija. Ko se je vojvoda pojavil, ga je sprejel z nabitim revolverjem.

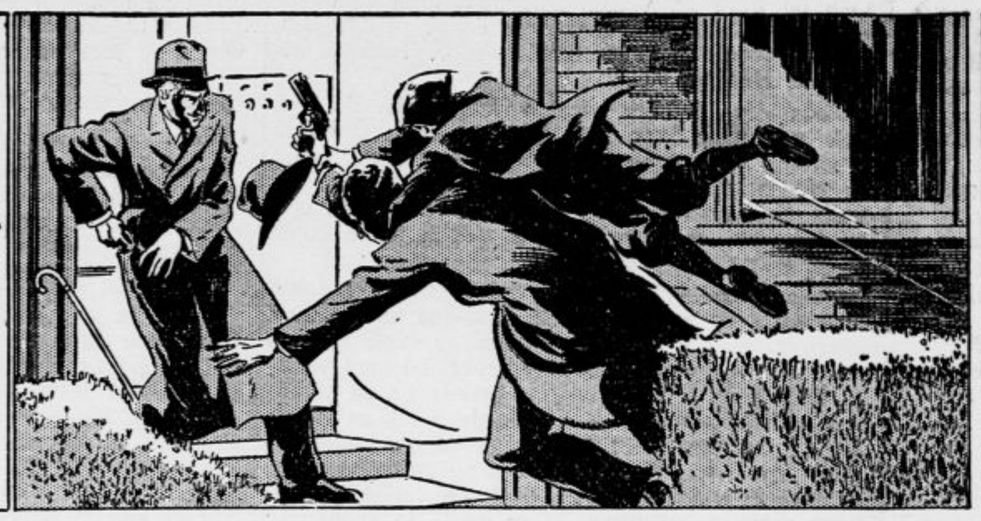

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Rudarskega nadzornika

(oberštajgerja) za rudnik v Srbiji, iščemo. — Prednost imajo oni, ki so tudi rovni merilci (markšajderji). Stanovanje kurjava, razsvetljava v naravi, hrana v rudniški menzi po režijski ceni. Obširne ponudbe z navedbo starosti, dosedanjega dela in najnižjih plačilnih zahtev na ogl. odd. Jutra pod »Nadzornik«. 17173-1

Šivilje

vajene krznarskega dela — sprejmemo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17289-1

Dekle

pridno in pošteno za vsa hišna dela, sprejme Nedeljkovič, Ljubljana, Gradišče 10/I, levo. 17291-1

Kavarniškega kuharja

prvovrstnega, takoj sprejmemo. Ponudbe z referencami in navedbo plače na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sladolede«. 17281-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din, za dajanje naslova 5 Din. najmanjši znesek 12 Din.

Službo

za mizarja na stavbah ali za fino pohištvo, iščem. — Imam dobra spričevala. — Zmožen sem tudi strojnega mizarstva. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17286-2

Perfektna uradnica

z 4letno prakso, zmožna vseh pisarniških del, išče nameščenje. Ponudbe pod »Zanesljiva uradnica« na ogl. odd. Jutra. 17285-2

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Strojepisni pouk

za časa počitnic (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izvežbane. Večerni tečaj. Učna ura znižana na 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 4. avgusta. Christofov učni zavod. Domobranska c. 16. 17287-4

INSERIRAJ V „JUTRU"

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pozor!

Češplje natrgane in za kuhanje žganja, kupite ugodno pri Josipu Šimičču v Novi Gradiški. 17266-33

Živali

Lovski pes

srednje postave, rujav z belo liso na prsih se je izgubil due 24. t. m. Odda naj se proti nagradi na naslov: Marmontova ul. 1. Mirje. 17262-27

Ovčarje

mladiče prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17284-27

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posestvo kupim

pri Mariboru ali Celju 20 do 50 ha v izmeri, s hišo - dvorcem 4 do 5 sob, komfortom, elektriko vodo, parkom. Prednost imajo ona, ki imajo reko, potok ali jezero; pogoj: dobro vzdrževano in lep položaj. Ponudbe na »Argus«, Zagreb, Draškovičeva 28. 17168-20

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

„Sanoped" potenje nog, ne zatre temveč le omeji popolnoma pa odstrani slab duh po potu

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

1½ tonski avto

»Chevrolet«, v najboljšem stanju prodam zaradi opustitve obrata. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izredna prilika«. 17177-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa

kromirana in poniklijana — najboljši nemški fabrikat po najnižjih cenah, dobite samo v NOVI TRGOVINI na Tyrševi 36. 17164-11

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40, izvršuje najbolje nakup in prodajo HRANILNIH KNJIŽIC vseh denarnih zavodov Za odgovor Din 3 znamk 191.16

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Komfortno stanovanje

(soba, predsoba, kuhinja, shramba, stranišče) Pleteršnikova ulica 14, druga vrata (pri Sv. Krištofu) oddam s septembrom. Souporaba kopalnice. — Vprašati Rožna ulica 17, I. nadstr. 17305-21

Dvosob. stanovanje

parketirano, z balkonom in pritiklinami, oddam avgusta ali kasneje. Aleševčeva ul. štev. 44. 17276-21

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

v vili oddam gospodu. — Vprašati: Jegličeva cesta št. 31. 17307-23

Prazno sobo

veliko svetlo, zračno, oddam takoj. Novi trg 4/II. 17308-23

Opremljeno sobo

solnčno, lepo, oddam takoj v Ilirski ulici 29/I, desno. 17290-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, oddam. Jegličeva ul. 5. 17304-23

Prazno sobo

solnčno s posebnim vhodom, oddam za mesečno Din 250. Ogleda se Gregorčičeva ulica 17/c II. 17306-23

Sobo

s posebnim vhodom, oddam v bližini »Evrope«. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17288-23

Prazno sobo

zračno, s separiranom vhodom, oddam. Ogled Novi trg 5/II, levo, od 8—10 in 1—3. 17270-23.

Solnčno sobo

lepo opremljeno, z dvema posteljama in posebnim vhodom, oddam na Tyrševi cesti 37/I, desno. 17269-23

Separirano sobo

s prostim vhodom in souporabo kopalnice, v vili, oddam 15. avgusta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17283-23

Lepo sobo

s posebnim vhodom in elektriko, oddam v sredini mesta. Podzemelj, Mestni trg 17/II. 17274-23

Separirano sobo

sredi mesta, oddam gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17273-23

Opremljeno sobo

s strogo separiranim vhodom, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17285-23

KLIŠEJE ENO IN VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din najmanjši znesek 20 Din.

L - 17162

Nestrpno Te pričakujem. — Doma boš doživela veselo presenečenje. R—o. 17263-24

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Onega gospoda,

ki je poznan in je v petek zvečer ob pol 9. odnesel pomotoma trenčkot in dežnik iz hotela Miklič naprošamo, da ga takoj vrne in se tako izogne nepotrebnim posledicam. 17272-31

Vabilo

na občni zbor Kmečko - obrtne hranilnice in posojilnice v Dravogradu reg. zadr. z neom. zavezo, se bo vršil v nedeljo, dne 2. avgusta 1936 ob 2. uri popoldne v gostilni Wolf v Dravogradu.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. Poročilo načelstva in nadzorstva, 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935, 4. Volitev podnačelnika in enega člana načelstva, 5. Volitev nadzorstva, 6. Obrestna mera za posojila in vloge, 7. Obrestovanje deležev, 8. Slučajnosti.

Za primer, da bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu članov. Načelstvo. 17267-31

INSERIRAJ V „JUTRU"!

Izjava

Podpisana izjavljava, da nisva plačnika za nikake dolgove ki bi jih napravila najina hčerka Ljudmila. — Celje, 30. julija 1936. Aleksander in Jožefa Krajnc, starši. 17301-31

V oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

August Avto kovček, Čista soba, Do 120.000, Diskret, Dober, Fotosenzacija, Imam lastno vino, Jugoorganizator, Kovček, Lep kraj, Maloštevilna, Mirna, Mizar, I. nad. Potrpežljiva, Popolna varnost, Provizija, Prvovrsten prikrojevalec, Poštni uradnik, Plačujem točno, Prilika, Rožica 100, Resno, Radi bolezni, Rabim takoj, Stalno, Sončno, Samostojna moč Sigurna stalna eksistenca, Slovenka 28 let, Tiha sreča, Tola 1936, Ugodna redka prilika, Veselje 77, Velika hipoteka, Zvestoba, Zavarovalnica.

Narodna tiskarna LJUBLJANA KNAFLJEVA 5 IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA ZA ČENJ NAROČBE

Radio

Izvleček iz programov

Sobota 1. avgusta

Ljubljana 12: Pester program na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče. 14: Vremenska napoved — 18: Za delopust igra Radio orkester. — 18.40: Pogovor s poslušalci — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura. 19.50: Charpentier: Vtisi iz Italije (plošče). — 20.10: Zunanjepolitični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Beli menihi. Zvočna igra iz XII. stoletja. Po povesti I. Zorca priredil Ivan Pengov izvajajo člani rad. dramske družine. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Radio jazz.

Beograd 17.20: Orkestralen in pevski koncert. — 19.50: Večer srbskih narodnih pesmi in plesov. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — **Zagreb** 17.45: Koncert orkestra — 20: Pevski in klavirski koncert. — 21: Lahka godba. — 21.30: Orkester mandolin. — 22.30: Plesni orkester. **Praga** 19.15: Vesela revija plošč. — 21.20: Pevski koncert. — 22.30: Plesna muzika. **Varšava** 19: Orkestralen in pevski koncert — 21: Violinske in klavirske skladbe — 21.30: Zabaven program in plesna glasba na ploščah. — **Dunaj** 12: Lahka glasba na ploščah. — 16: Prenos otvoritvene svečanosti XI. olimpijade iz Berlina. 18: Citraški koncert. — 19.10: Spevoigra. 22.10: Dunajske specialitete (plošče). — 23.25: Jazz. — **Nemčija** 16: Otvoritev XI olimpijade. — 18: Slavnostne skladbe. — 19: Koncert solistov. — 20: Poročila. — 20.10: Večer lahkokrilih melodij. — 22.15: Komorni koncert. — 23: Olimpijski program. — 23.30: Plesna muzika — 0.50: Nočni koncert. — **Rim** 19.20: Orkester in solisti. — 20.40: Veseloigra. — 21.30: Simfoničen koncert. — 23.15: Ples.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

ŠVICARSKA MLEKARNA, SOMBOR,

dobavlja vsak dan v poštnih paketih Ia. čajno maslo v blokih po 5 kg in v komadih po ¼ kg po Din 21.—, Ia. ementalski sir v kosih po 5 kg in več po Din 20.— za kg od Sombora, proti povzetju. Obrnite se neposredno na Švicarsko mlekarno — Sombor.

gum..? OLLA biser higiene

NAPRODAJ JE:

krasen dvorec z gozdnim veleposestvom v Sloveniji na obronkih Pohorja

Leži ob Dravi, pri železniškem križišču na 4 strani, 1 uro od Maribora, v zelo lepem in zdravem kraju.

Posestvo obstoja iz 225 oralov v enem kosu. Od tega je 200 oral. pretežno jelov gozd za sečnjo, ostalo travniki, njive in sadovnjaki.

Sredi posestva je velik, luksuzno zgrajen dvorec s prekrasnimi 32 prostori. Pri dvorcu je diven, razraščen park z ribnikom, prekrasna kapelica iz 17. stoletja, a v ozadju impozantna, velika razvalina gradu iz 10. stoletja.

Dalje so pri dvorcu napravljena vsa potrebna poslopja. Vsa poslopja so v najboljšem stanju. V vseh zgradbah je lasten vodovod. Lasten ribolov. Izredno ugoden položaj za izvoz drv. Dobra cesta, železnica in reka Drava pod samim posestvom in dvorcem.

Posestvo je oddaljeno 10 minut od železniške postaje, a 15 minut od večjega tržišča. Telefon, pošta, telegraf, najugodnejše železniške zveze na vse strani.

Posestvo lahko služi za letovanje, gospodarstvo, sanatorij, okrevališče za rekonvalescente, šolo, samostan ali slično.

Posestvo je neobremenjeno in zavarovano.

Podrobne informacije daje **F. Prettner, Sisak, Jugoslavija.**

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lahka LETNA OBLAČILA buret, kaša lister i. t. d. v odlični izdelavi si nabavite najceneje pri **PRESKERJU,** SV. PETRA C. 14.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam stali na strani ob izgubi nepozabnega pokojnika

KARLA RIEDLA

izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, prim. g. dr. Murglju, starešini srez. sod. g. dr. Janu za iskrene, res iz srca prihajajoče tehtne poslovilne besede, zeleni bratovščini, ki je od blizu in daleč v tako obilnem številu počastila zadnji pot pok. tovariša, tuk. gasilski četi, posebno načelniku g. poštarju za vzorno organizacijo, gg. pevcem za lepo petje, kraj. šol. odboru in g. šol. upravitelju.

Najlepša hvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so pokojnika na njegovi zadnji poti spremili in za vsa pismena sožalja.

ŽALUJOČI OSTALI.

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh in njegovi prijatelji

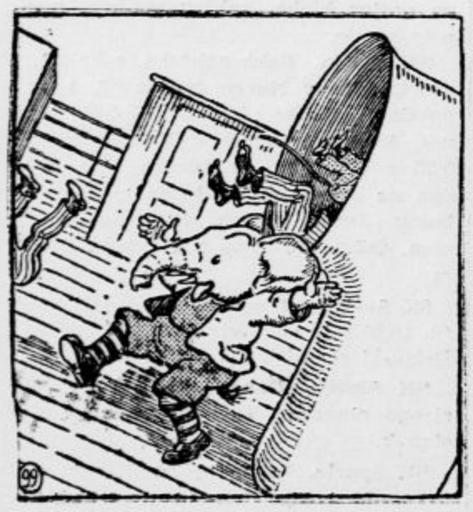

99

Mahoma je namreč potegnil veter, in ladja se je zazibala. Naši umetniki so izgubili ravnotežje, in Tom, Muki in Menelik so padli v enega izmed velikih preduhov, ki je bil tik zraven njih. Rompompompom! so zaropotali v globino...

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob priliki izgube predobre in nepozabne soproge, hčerke, in tete, gospe

Kristine Koželj roj. Osana

kakor tudi vsem darovalcem vencev in šopkov izrekamo naše najiskrenejšo zahvalo. Čutimo posebno dolžnost zahvaliti se g. šol. upr. Bitencu in soprogi v Ratečah za izredno pomoč, g. duh. svetniku Lavtižarju za duhovno tolažbo, vodstvu Učiteljske tiskarne, pevskemu društvu »Grafika« za ganljive žalostinke ter končno vsem, ki so spremili predrago rajnico na njeni zadnji poti.

Vsem in za vse Bog plačaj.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 1. 8. ob 7. uri zjutraj v cerkvi oo. frančiškanov.

V LJUBLJANI, dne 31. julija 1936.

Družini KOŽELJ-OSANA.

ZAHVALA

Ni nam moči, da se vsakemu posameznemu zahvalimo za iskreno sočustvovanje ob priliki tragične smrti našega nepozabnega

EGONA

ter izrekamo s tem vsem za častno spremstvo in za mnoge vence ter cvetje najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo visoko častiti duhovščini stolne in frančiškanske župnije, športnim klubom »Rapid«, »Maribor«, »Maraton«, »Slavija« in »Železničar«, mariborskim gozdovnikom, predstavnikom Marib. zimsko športnega podsaveza, Slovenskega planinskega društva ter Zveze nemških visokošolcev v Mariboru.

Iskrena hvala gospodom magistratnemu ravnatelju dr. Rodošku, dr. Brandstetterju, župniku P. Landergottu ter Klojčniku za globoko občutene, v srce segajoče poslovilne besede, pevcem pevske sekcije pekovskih pomočnikov za ganljive žalostinke ter ljubeznivemu uradništvu in delavstvu tvrdk Zlatorog in Scherbaum, kakor tudi vsem ostalim, ki so s svojo prisotnostjo izkazali našemu nepozabnemu rajnkemu zadnjo čast.

Rodbina LETTNER.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.